

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതാ
പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ദിതീയകാണ്ഡ

ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in.

Table of Contents

2 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ ദ്വിതീയം കാണ്ഡം	3
---	---

2.2 ദ്വിതീയകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ - ഇഷ്ടിവിധാനം.....	3
---	---

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

2 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ദിതീയം കാണ്ഡം

2.2 ദിതീയകാണ്ഡേ ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ - ഇഷ്ടിവിധാനം

2.2.1.1

പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത താഃ സൃഷ്ടാ ഇന്ദ്രാഗ്നി
അപാഗൃഹതാഽ സോഽചായത് പ്രജാപതിരിന്ദ്രാഗ്നി വൈ മേ
പ്രജാ അപാഘൃക്ഷതാമിതി സ ഏതമൈന്ദ്രാഗ്ന-
മേകാദശകപാല-മപശ്യത് തം നിരവപത് താവസ്മൈ പ്രജാഃ
പ്രാസാധയതാ-മിന്ദ്രാഗ്നി വാ ഏതസ്യ പ്രജാമപ ഗൃഹതോ
യോഽലം പ്രജായൈ സൻ പ്രജാം ന വിന്ദതേ ഐന്ദ്രാഗ്ന-
മേകാദശകപാലം നിർവപേത്-പ്രജാകാമ ഇന്ദ്രാഗ്നി - [] 1

2.2.1.1 - Padam

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ ।
അസൃജത । താഃ । സൃഷ്ടാഃ । ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി ।
അപേതി । അഗൃഹതാം । സഃ । അചായത് ।
— — — — — — — —

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര-അഗ്നി ।
വൈ । മേ । പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ । അപേതി । അഘൃക്ഷതാം ।
ഇതി । സഃ । ഏതം । ഐന്ദ്രാഗ്നമിത്യേന്ദ്ര - അഗ്നം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । അപശ്യത് । തം ।
നിരിതി । അവപത് । തൗ । അസ്മൈ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ ।
പേതി । അസാധയതാം । ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര-അഗ്നി ।
വൈ । ഏതസ്യ । പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം । അപേതി । ഗൃഹതഃ ।
യഃ । അലം । പ്രജായാ ഇതി പ്ര - ജായൈ । സന്ന് ।
പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം । ന । വിന്ദതേ ।
ഐന്ദ്രാഗ്നമിത്യേന്ദ്ര - അഗ്നം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി ।
വപേത് । പ്രജാകാമ ഇതി പ്രജാ - കാമഃ ।
ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । 1 (50)

2.2.1.2

ഏവ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി താവേവാസ്മൈ
പ്രജാം പ്ര സാധയതോ വിന്ദതേ പ്രജാ-മൈന്ദ്രാഗ്ന-
മേകാദശകപാലം നിർവപേത് സ്വർധമാനഃ ക്ഷേത്രേ വാ
സജാതേഷു വേന്ദ്രാഗ്നി ഏവ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ
ധാവതി താഭ്യാമേവേന്ദ്രിയം വീര്യം ഭ്രാതൃവൃന്ധ വൃക്തേ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

വി പാപ്മനാ ഭ്രാതൃവ്യേണ ജയതേപ വാ ഏതസ്മാദിന്ദ്രിയം
വീര്യം ക്രാമതി യഃ സംഗ്രാമ-മുപപ്രയാത്യേന്ദ്രാഗ്ന-
മേകാദശകപാലം നിർ - [] 2

2.2.1.2 - Padam

ഏവ । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
ധാവതി । തൗ । ഏവ । അസ്മൈ । പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം ।
പ്രേതി । സാധയതഃ । വിന്ദതേ । പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം ।
ഐന്ദ്രാഗ്നമിത്യേന്ദ്ര - അഗ്നം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
സ്മർധമാനഃ । ക്ഷേത്രേ । വാ । സജാതേഷിതി
സ-ജാതേഷു । വാ । ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നീ । ഏവ ।
സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
ധാവതി । താഭ്യാം । ഏവ । ഇന്ദ്രിയം । വീര്യം ।
ഭ്രാതൃവൃന്ധു । വൃക്തേ । വീതി । പാപ്മനാ । ഭ്രാതൃവ്യേണ ।
ജയതേ । അപേതി । വൈ । ഏതസ്മാത് । ഇന്ദ്രിയം । വീര്യം ।
ക്രാമതി । യഃ । സംഗ്രാമമിതി സം - ഗ്രാമം ।
ഉപപ്രയാതീത്യുപ - പ്രയാതി ।
ഐന്ദ്രാഗ്നമിത്യേന്ദ്ര - അഗ്നം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി । 2 (50)

2.2.1.3

-വപേത് സംഗ്രാമ-മുപപ്രയാസ്യന്നിന്ദ്രാഗ്നി ഏവ സേന
 ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി താവേവാസ്മിന്നിന്ദ്രിയം വീര്യം
 ധത്തഃ സഹേന്ദ്രിയേണ വീര്യേണോപ പ്ര യാതി ജയതി തം
 സംഗ്രാമം വി വാ ഏഷ ഇന്ദ്രിയേണ വീര്യേണർധ്യതേ യഃ
 സംഗ്രാമം ജയത്യൈന്ദ്രാഗ്ന-മേകാദശകപാലം നിർവപേത്
 സംഗ്രാമം ജിത്യൈന്ദ്രാഗ്നി ഏവ സേന ഭാഗധേയേനോപ
 ധാവതി താവേവാസ്മിന്നിന്ദ്രിയം വീര്യം - [] 3

2.2.1.3 - Padam

വപേത് | സംഗ്രാമിതി സം - ഗ്രാമം |
 ഉപപ്രയാസ്യന്നിത്യുപ - പ്രയാസ്യൻ | ഇന്ദ്രാഗ്നി
 ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി | ഏവ | സേന | ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ-ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | തം | ഏവ | അസ്മിൻ |
 ഇന്ദ്രിയം | വീര്യം | ധത്തഃ | സഹ | ഇന്ദ്രിയേണ |
 വീര്യേണ | ഉപ | പ്രേതി | യാതി | ജയതി | തം |
 സംഗ്രാമിതി സം-ഗ്രാമം | വീതി | വൈ | ഏഷഃ |
 ഇന്ദ്രിയേണ | വീര്യേണ | ഋധ്യതേ | യഃ | സംഗ്രാമിതി
 സം - ഗ്രാമം | ജയതി | ഐന്ദ്രാഗ്നമിത്യൈന്ദ്ര - അഗ്നം |
 ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

സംഗ്രാമിതി സം - ഗ്രാമം । ജിതാ । ഇന്ദ്രാഗ്നി
ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । ഏവ । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി
ഭാഗ-ധേയേന । ഉപേതി । ധാവതി । തൗ । ഏവ । അസ്മിൻ ।
ഇന്ദ്രിയം । വീര്യം । 3 (50)

2.2.1.4

ധത്തോ നേന്ദ്രിയേണ വീര്യേണ വ്യുധൃതേപ വാ
ഏതസ്മാദിന്ദ്രിയം വീര്യം ക്രാമതി യ ഏതി ജനതാമൈന്ദ്രാഗ്ന-
മേകാദശകപാലം നിർവപേ-ജ്ജനതാമേഷ്യന്നിന്ദ്രാഗ്നി ഏവ
സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി താവേവാസ്മിന്നിന്ദ്രിയം
വീര്യം ധത്തഃ സഹേന്ദ്രിയേണ വീര്യേണ ജനതാമേതി
പുഷ്പം ചരുമനു നിർവപേത് പുഷാ വാ ഇന്ദ്രിയസ്യ
വീര്യസ്യാനുപ്രദാതാ പുഷണമേവ - [] 4

2.2.1.4 - Padam

ധത്തഃ । ന । ഇന്ദ്രിയേണ । വീര്യേണ । വീതി । ഋധൃതേ ।
അപേതി । വൈ । ഏതസ്മാത് । ഇന്ദ്രിയം । വീര്യം । ക്രാമതി ।
യഃ । ഏതി । ജനതാം । ഐന്ദ്രാഗ്നമിത്യേന്ദ്ര - അഗ്നം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
ജനതാം । ഏഷ്യൻ । ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । ഏവ ।
സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ-ധേയേന । ഉപേതി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ധാവതി | തൗ | ഏവ | അസിന് | ഇന്ദ്രിയം | വീര്യം |
ധത്തഃ | സഹ | ഇന്ദ്രിയേണ | വീര്യേണ | ജനതാം | ഏതി |
പൗഷ്ണം | ചരും | അനു | നിരിതി | വപേത് | പൃഷ്ഠാ | വൈ |
ഇന്ദ്രിയസ്യ | വീര്യസ്യ | അനുപ്രദാതേത്യനു - പ്രദാതാ |
പൃഷ്ഠണം | ഏവ | 4 (50)

2.2.1.5

സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവാസ്മാ ഇന്ദ്രിയം
വീര്യമനു പ്രയച്ചതി ക്ഷേത്രപത്യം ചരും നിർവപേ-
ജ്ജനതാമാഗത്യേയം വൈ ക്ഷേത്രസ്യ പതിരസ്യാമേവ
പ്രതി തിഷ്ഠത്യന്ദ്രാഗ്ന-മേകാദശകപാല-മുപരിഷ്ടാ-
നിർവപേദസ്യാമേവ പ്രതിഷ്ഠായേന്ദ്രിയം വീര്യമുപരിഷ്ടാ-
ദാത്മൻ ധത്തേ | 5

2.2.1.5 - Padam

സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ-ധേയേന | ഉപേതി |
ധാവതി | സഃ | ഏവ | അസ്മൈ | ഇന്ദ്രിയം | വീര്യം | അനു |
പ്രേതി | യച്ചതി | ക്ഷേത്രപത്യമിതി ക്ഷേത്ര - പത്യം |
ചരും | നിരിതി | വപേത് | ജനതാം | ആഗത്യേത്യാ - ഗത്യ |
ഇയം | വൈ | ക്ഷേത്രസ്യ | പതിഃ | അസ്മാ | ഏവ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പ്രതീതി | തിഷ്ഠതി | ഐന്ദ്രാഗ്നിമിത്യന്ദ്ര - അഗ്നം |
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | ഉപരിഷ്ഠാത് |
നിരിതി | വപേത് | അസ്യാം | ഏവ | പ്രതിഷ്ഠായേതി
പ്രതി - സ്ഥായ | ഇന്ദ്രിയം | വീര്യം | ഉപരിഷ്ഠാത് |
ആത്മന് | ധത്തേ | 5 (39)

(പ്രജാകാമ ഇന്ദ്രാഗ്നി - ഉപപ്രയാത്യന്ദ്രാഗ്നി
മേകാദശകപാലം നിർ - വീര്യം - പുഷണമേ വൈ -
കാന്നചത്വാരിശ്ശ്ച) (A1)

2.2.2.1

അഗ്നയേ പമികൃതേ പുരോധാശ-മഷ്ടാകപാലം
നിർവപേദ്യോ ദർശപൂർണ്ണമാസയാജീ സന്നമാവാസ്യാം വാ
പൗർണ്ണമാസീം വാതിപാദയേത് പഥോ വാ
ഏഷോധ്യപഥേനൈതി യോ ദർശപൂർണ്ണമാസയാജീ
സന്നമാവാസ്യാം വാ പൗർണ്ണമാസീം വാതിപാദയത്യഗ്നിമേവ
പമികൃതഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ
ഏവൈനമപമാത് പന്ഥാമപി നയത്യനധാൻ ദക്ഷിണാ
വഹീ ഹ്യേഷ സമൃദ്ധ്യാ അഗ്നയേ വ്രതപതയേ - [] 6

2.2.2.1 - Padam

അഗ്നയേ॑ । പ॒മികൃ॑ത ഇ॒തി പ॒മി - കൃ॑തേ॑ । പു॒രോ॒ധാശം॑ ।
അ॒ഷ്ടാക॑പാലമിത്യ॒ഷ്ടാ - ക॒പാലം॑ । നി॒രിതി॑ । വ॒പേത്॑ । യഃ ।

ദ॒ശപൂ॑ർണമാസയാജീതി ദ॒ശപൂ॑ർണമാസ - യാജീ॑ ।

സന് । അ॒മാവാ॑സ്യാമിത്യ॒മാ - വാ॑സ്യാം । വാ ।

പൗ॒ർണമാ॑സിമിതി പൗ॒ർണ - മാ॑സിം । വാ ।

അ॒തിപാ॑ദയേദിത്യ॒തി - പാ॑ദയേത്॑ । പ॒മഃ । വൈ । ഏ॒ഷഃ ।

അ॒ധീതി॑ । അ॒പ॒ഥേന॑ । ഏ॒തി । യഃ ।

ദ॒ശപൂ॑ർണമാസയാജീതി ദ॒ശപൂ॑ർണമാസ - യാജീ॑ ।

സന് । അ॒മാവാ॑സ്യാമിത്യ॒മാ - വാ॑സ്യാം । വാ ।

പൗ॒ർണമാ॑സിമിതി പൗ॒ർണ - മാ॑സിം । വാ ।

അ॒തിപാ॑ദയതീത്യ॒തി - പാ॑ദയതി॑ । അ॒ഗ്നിം । ഏ॒വ ।

പ॒മികൃ॑തമിതി പ॒മി - കൃ॑തം । സ്വേ॒ന ।

ഭാ॒ഗധേ॑യേനേതി ഭാ॒ഗ - ധേ॑യേന॑ । ഉ॒പേതി॑ । ധാ॒വതി॑ । സഃ ।

ഏ॒വ । ഏ॒നം । അ॒പ॒മാത്॑ । പ॒ന്മാം । അ॒പീതി॑ । ന॒യതി॑ ।

അ॒ന॒ധ്യാൻ । ദ॒ക്ഷി॑ണാ । വ॒ഹീ । ഹി । ഏ॒ഷഃ ।

സ॒മൃദ്ധ്യാ॑ ഇ॒തി സം - ഋ॒ദ്ധ്യേ॑ । അ॒ഗ്നയേ॑ ।

വ്ര॒തപ॑തയ ഇ॒തി വ്ര॒ത - പ॑തയേ॑ । **6 (50)**

2.2.2.2

புரோடாஸம்¹ அஸ்தாகபாலம்² நிர்வபேத்ய³ ஆஹிதா⁴ஹி:⁵
 ஸந்⁶ப்ரத்யு⁷மிவ⁸ ஊரே⁹த¹⁰ஹி¹¹மே¹²வ¹³ ப்ரத¹⁴ப¹⁵தி¹⁶ஸ¹⁷ ஸ்வே¹⁸ந்¹⁹
 தா²⁰ஹயே²¹யே²²நோ²³ப²⁴ யாவ²⁵தி²⁶ ஸ²⁷ ஸ்வ²⁸வெ²⁹நம்³⁰ ப்ர³¹த³²மா³³ ல³⁴ந்த³⁵ய³⁶தி³⁷
 ப்ர³⁸த்யோ³⁹ த⁴⁰வ⁴¹த்யு⁴²ஹயே⁴³ ரக்ஷா⁴⁴ஹ்⁴⁵ புரோடாஸம்⁴⁶ அஸ்தாகபாலம்⁴⁷
 நிர்வபேத்ய⁴⁸ ரக்ஷா⁴⁹ஸி⁵⁰ ஸ⁵¹ஊ⁵²ர⁵³ந்⁵⁴ஹி⁵⁵மே⁵⁶வ⁵⁷ ரக்ஷா⁵⁸ஹ⁵⁹ஸ⁶⁰ஸ⁶¹
 ஸ்வே⁶²ந்⁶³ தா⁶⁴ஹயே⁶⁵யே⁶⁶நோ⁶⁷ப⁶⁸ யாவ⁶⁹தி⁷⁰ ஸ⁷¹ ஸ்வ⁷²வா⁷³ஸ்தா⁷⁴த்-
 ரக்ஷா⁷⁵ஸ்ய⁷⁶ப⁷⁷ ஹ⁷⁸நி⁷⁹ நி⁸⁰ஸி⁸¹தா⁸²யா⁸³ம்⁸⁴ நிர்வபே⁸⁵ - [] 7

2.2.2.2 - Padam

புரோடாஸம்¹ | அஸ்தாகபால²மித்யு³ஸ்தா⁴ - கபாலம்⁵ | நி⁶ரி⁷தி⁸ |
 வ⁹பே¹⁰த் | ய¹¹: | ஆ¹²ஹி¹³தா¹⁴ஹி¹⁵ரி¹⁶த்யா¹⁷ஹி¹⁸த - அ¹⁹ஹி²⁰: | ஸ²¹ந் |
 அ²²ப்ர²³த்யம்²⁴ | இ²⁵வ²⁶ | ஊ²⁷ரே²⁸த் | அ²⁹ஹி³⁰ம்³¹ | ஸ்வ³²வ³³ | ப்ர³⁴த³⁵ப³⁶தி³⁷மி³⁸தி³⁹
 ப்ர⁴⁰த - ப⁴¹தி⁴²ம்⁴³ | ஸ்வே⁴⁴ந்⁴⁵ | தா⁴⁶ஹயே⁴⁷யே⁴⁸நே⁴⁹தி⁵⁰ தா⁵¹ஹ - யே⁵²யே⁵³ந⁵⁴ |
 உ⁵⁵பே⁵⁶தி⁵⁷ | யாவ⁵⁸தி⁵⁹ | ஸ⁶⁰: | ஸ்வ⁶¹வ⁶² | ஸ்வ⁶³நம்⁶⁴ | ப்ர⁶⁵தம்⁶⁶ | ஸ்வ⁶⁷தி⁶⁸ |
 ல⁶⁹ந்த⁷⁰ய⁷¹தி⁷² | ப்ர⁷³த்ய⁷⁴: | த⁷⁵வ⁷⁶தி⁷⁷ | அ⁷⁸ஹயே⁷⁹ |
 ரக்ஷா⁸⁰ஹ்⁸¹ இ⁸²தி⁸³ ரக்ஷ⁸⁴: - ஹ்⁸⁵ | புரோடாஸம்⁸⁶ |
 அஸ்தாகபால⁸⁷மித்யு⁸⁸ஸ்தா⁸⁹ - கபாலம்⁹⁰ | நி⁹¹ரி⁹²தி⁹³ | வ⁹⁴பே⁹⁵த் | ய⁹⁶: |
 ரக்ஷா⁹⁷ஸி⁹⁸ | ஸ⁹⁹ஊ¹⁰⁰ர¹⁰¹ந்¹⁰² | அ¹⁰³ஹி¹⁰⁴ம்¹⁰⁵ | ஸ்வ¹⁰⁶வ¹⁰⁷ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ
 രക്ഷോഹണമിതി രക്ഷഃ - ഹനം । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി । ധാവതി । സം । ഏവ । അസ്മാത് ।
 രക്ഷാച്സി । അപേതി । ഹന്തി ।
 നിശിതായാമിതി നി - ശിതായാം । നിരിതി । വപേത് । 7 (50)

2.2.2.3

-നിശിതായാച് ഹി രക്ഷാച്സി പ്രേരതേ സംപ്രേർണാനേ
 വൈനാനി ഹന്തിപരിശ്രിതേ യാജയേദ്-രക്ഷസാ-
 മന്നവചാരായ രക്ഷോഘ്നീ യാജ്യാനുവാക്യേ ഭവതോ
 രക്ഷസാഃ സ്യുത്യാ അഗന്യേ രുദ്രവതേ പുരോധാശ-
 മഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ- ഭിചരന്നേഷാ വാ അസ്യ ഘോരാ
 തന്മൂർ യദ്- രുദ്രസ്തസ്മാ ഏവൈനമാ വൃശ്ചതി താജഗാർത്തി
 - മാർച്ചത്യഗന്യേ സുരഭിമതേ പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം
 നിർവപേദ്യസ്യ ഗാവോ വാ പുരുഷാ - [] 8

2.2.2.3 - Padam

നിശിതായാമിതി നി - ശിതായാം । ഹി । രക്ഷാച്സി ।
 പ്രേരത ഇതി പ്ര - ഹാരതേ । സംപ്രേർണാനീതി
 സം - പ്രേർണാനി । ഏവ । ഏനാനി । ഹന്തി ।
 പരിശ്രിത ഇതി പരി - ശ്രിതേ । യാജയേത് । രക്ഷസാം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

അനന്വചാരായേത്യനനു - അവചാരായ ।
രക്ഷോഘ്നീ ഇതി രക്ഷഃ - ഘ്നീ । യാജ്ഞാനുവാക്യേ ഇതി
യാജ്ഞാ - അനുവാക്യേ । ദവതഃ । രക്ഷസാം ।
സ്തൂത്യൈ । അഗ്നയേ । രൂദ്രവത ഇതി രൂദ്ര - വതേ ।
പുരോധാശം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി ।
വപേത് । അഭിചരന്നിത്യഭി- ചരന് । ഏഷാ । വൈ । അസ്യ ।
ഘോരാ । തനുഃ । യത് । രൂദ്രഃ । തസ്സൈ । ഏവ । ഏനം ।
ഏതി । വൃശ്ചതി । താജക് । ആർത്തിം । ഏതി । ജൃച്ഛതി ।
അഗ്നയേ । സുരഭിമത ഇതി സുരഭി - മതേ । പുരോധാശം ।
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ-കപാലം । നിരിതി । വപേത് । യസ്യ ।
ഗാവഃ । വാ । പുരുഷാഃ । 8 (50)

2.2.2.4

വാ പ്രമീയേരൻ യോ വാ ബിഭിയാദേഷാ വാ അസ്യ
ഭേഷജ്യാ തനുർയഥ് സുരഭിമതീ തയൈവാസൈ ഭേഷജം
കരോതി സുരഭിമതേ ദവതി പൃതീഗന്ധസ്യോപഹത്യാ
അഗ്നയേ ക്ഷാമവതേ പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം നിർവപേഥ്
സംഗ്രാമേ സംയത്തേ ഭാഗധേയേനൈവൈനച് ശമയിത്വാ
പരാന്ദി നിർദിശതി യഥവരേഷാം വിധൃന്തി ജീവതി സ യം

പരേ॑ഷാം പ്ര॑ സ മീ॑യതേ ജയ॑തി തച്ഛ॑ സംഗ്രാ॑മ - [] 9

2.2.2.4 - Padam

വാ॑ । പ്ര॑മീയേ॑രന്നിതി॑ പ്ര-മീ॑യേരൻ । യഃ॑ । വാ॑ । ബി॑ഭീയാത് ।
 ഏ॒ഷാ । വൈ॑ । അ॒സ്യ । ഭേ॒ഷജ്യാ॑ । തനുഃ॑ । യത് ।
 സു॒രഭി॑മതീതി॑ സു॒രഭി - മതീ॑ । തയാ॑ । ഏ॒വ । അ॒സ്മൈ॑ ।
 ഭേ॒ഷജം॑ । കരോ॑തി । സു॒രഭി॑മത ഇതി॑ സു॒രഭി-മതേ॑ । ഭവ॑തി ।
 പു॒തീഗ॑ന്ധസ്യേതി॑ പു॒തീ - ഗന്ധ॑സ്യ ।
 അ॒പഹ॑ത്യാ ഇത്യു॑പ - ഹതൈ॑ । അ॒ഗന്ധേ॑ ।
 ക്ഷാ॑മവത ഇതി॑ ക്ഷാ॑മ-വതേ॑ । പു॒രോ॒ധാശം॑ ।
 അ॒ഷ്ടാക॑പാലമിത്യു॑ഷ്ടാ - ക॒പാലം॑ । നി॒രിതി॑ । വ॒പേത് ।
 സംഗ്രാ॑മ ഇതി॑ സം - ഗ്രാ॑മേ । സംയ॑ത്ത ഇതി॑
 സം - യത്തേ॑ । ഭാ॒ഗധേ॑യേനേതി॑ ഭാ॒ഗ - ധേ॑യേന । ഏ॒വ ।
 ഏ॒നം । ശ॒മയി॑ത്വാ । പരാ॑ൻ । അ॒ഭി । നി॒രിതി॑ । ദി॒ശതി॑ । യം ।
 അ॒വരേ॑ഷാം । വി॒ധ്യന്തി॑ । ജീ॒വതി॑ । സഃ॑ । യം । പരേ॑ഷാം ।
 പ്രേ॑തി । സഃ॑ । മീ॑യതേ । ജയ॑തി ।
 തം । സംഗ്രാ॑മമിതി॑ സം - ഗ്രാ॑മം । 9 (50)

2.2.2.5

-മഭി॑ വാ ഏ॒ഷ ഏ॒താനു॑ച്യതി॑ യേഷാം॑ പു॒ർവാപ॑രാ അ॒ന്വഞ്ചഃ॑
 പ്ര॑മീയ॑ന്തേ പു॒രുഷാ॑ഹു॒തിർഹ്യ॑സ്യ പ്രി॒യത॑മാഗ॒ന്ധേ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ
 ക്ഷാമവതേ പുരോഡാശമഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ്-ഭാഗധേയേ-
 നൈവൈനച് ശമയതി നൈഷാം പുരാ ss*യുഷോപരഃ
 പ്രമീയതേഭി വാ ഏഷ ഏതസ്യ ഗൃഹാനുചൃതി യസ്യ
 ഗൃഹാൻ ദഹത്യഗന്യേ ക്ഷാമവതേ പുരോഡാശമഷ്ടാകപാലം
 നിർവപേദ്- ഭാഗധേയേനൈവൈനച് ശമയതി
 നാ () സ്ട്രാപരം ഗൃഹാൻ ദഹതി । 10

2.2.2.5 - Padam

അഭിതി । വൈ । ഏഷഃ । ഏതാൻ । ഉചൃതി । യേഷാം ।
 പൂർവാപരാ ഇതി പൂർവ - അപരാഃ । അന്വഞ്ചഃ ।
 പ്രമീയന്ത ഇതി പ്ര - മീയന്തേ । പുരുഷാഹുതിരിതി
 പുരുഷ - ആഹുതിഃ । ഹി । അസ്യ । പ്രിയതമേതി
 പ്രിയ - തമാ । അഗന്യേ । ക്ഷാമവത ഇതി ക്ഷാമ - വതേ ।
 പുരോഡാശം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി ।
 വപേത് । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഏവ । ഏനം ।
 ശമയതി । ന । ഏഷാം । പുരാ । ആയുഷഃ । അപരഃ । പ്രേതി ।
 മീയതേ । അഭിതി । വൈ । ഏഷഃ । ഏതസ്യ । ഗൃഹാൻ ।
 ഉചൃതി । യസ്യ । ഗൃഹാൻ । ദഹതി । അഗന്യേ ।
 ക്ഷാമവത ഇതി ക്ഷാമ - വതേ । പുരോഡാശം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഏവ । ഏനം । ശയമതി ।
ന () । അസ്യ । അപരം । ഗൃഹാൻ । ദഹതി । **10 (54)**

(വ്രതപതയേ - നിശിതായാം നിർവപേത് - പുരുഷാഃ -
സംഗ്രാമം - ന - ചതാരി ച) (A2)

2.2.3.1

അഗ്നയേ കാമായ പുരോധാശ്മഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ്യം
കാമോ നോപനമേദഗ്നിമേവ കാമഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ
ധാവതി സ ഏവൈനം കാമേന സമർധയത്യുപൈനം
കാമോ നമത്യഗ്നയേ യ വിഷ്ടായ പുരോധാശ്മഷ്ടാകപാലം
നിർവപേത് സ്തർധമാനഃ ക്ഷേത്രേ വാ സജാതേഷു വാഗ്നിമേവ
യവിഷ്ടഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി

തേനൈവേന്ദ്രിയം വീര്യം ഭ്രാതൃവൃന്ദ്യ - [] **11**

2.2.3.1 - Padam

അഗ്നയേ । കാമായ । പുരോധാശ്മ ।
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് । യം ।
കാമഃ । ന । ഉപനമേദിത്യുപ-നമേത് । അഗ്നിം । ഏവ । കാമം ।
സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
ധാവതി । സഃ । ഏവ । ഏനം । കാമേന । സമിതി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

അർധയതി । ഉപേതി । ഏനം । കാമഃ । നമതി । അഗ്നയേ ।

യവിഷ്ടായ । പുരോധാശം ।

അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ-കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।

സ്വർധമാനഃ । ക്ഷേത്രേ । വാ ।

സജാതേഷിതി സ - ജാതേഷു । വാ । അഗ്നിം । ഏവ ।

യവിഷ്ടം । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന ।

ഉപേതി । ധാവതി । തേന । ഏവ । ഇന്ദ്രിയം । വീര്യം ।

ഭ്രാതൃവൃന്ദ്യ । 11 (50)

2.2.3.2

യുവതേ വിപാപ്തനാ ഭ്രാതൃവൃന്ദേ ജയതേഽഗ്നയേ

യവിഷ്ടായ പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ-

ഭിചര്യമാണോ ഽഗ്നിമേവ യവിഷ്ടം സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ

ധാവതി സ ഏവാസ്മാദ്-രക്ഷാഽസി യവയതി നൈന-

മഭിചരൻമ് സൃണുതേഽഗ്നയ ആയുഷ്മതേ

പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ്യഃ കാമയേത

സർവമായുരിയാ-മിത്യഗ്നി-മേവാഽഽയുഷ്മന്തം സ്വേന

ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവാസി - [] 12

2.2.3.2 - Padam

യുവതേ | വീതി | പാപ്മനാ | ഭ്രാതൃവേഷ | ജയതേ |
 അഗ്നയേ | യവിഷ്ടായ | പുരോധാശം |
 അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
 അഭിചര്യമാണ ഇത്യഭി - ചര്യമാണഃ | അഗ്നിം | ഏവ |
 യവിഷ്ടം | സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന |
 ഉപേതി | ധാവതി | സഃ | ഏവ | അസ്മാത് | രക്ഷാച്സി |
 യവയതി | ന | ഏനം | അഭിചരന്നിത്യഭി - ചരൻ |
 സ്മൃണുതേ | അഗ്നയേ | ആയുഷ്തേ | പുരോധാശം |
 അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് | യഃ |
 കാമയേത | സർവം | ആയുഃ | ഇയാം | ഇതി | അഗ്നിം |
 ഏവ | ആയുഷ്തന്തം | സ്വേന |
 ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ |
 ഏവ | അസ്മിൻ | **12 (50)**

2.2.3.3

-ന്നായുർഭധാതി സർവമായുരേത്യഗ്നയേ ജാതവേദസേ
 പുരോധാശ-മഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ്-ഭൂതികാമോഽഗ്നിമേവ
 ജാതവേദസഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ
 ഏവൈനം ഭൂതിം ഗമയതി ഭവത്യേവാഗ്നയേ രൂക്മതേ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പുരോധാശ-മഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ്-രൂക്കാമോഽഗ്നിമേവ
രൂക്മന്തഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവാസിൻ
രൂപം ദധാതി രോചത ഏവാഗന്യേ തേജസ്വതേ
പുരോധാശ - [] 13

2.2.3.3 - Padam

ആയുഃ | ദധാതി | സർവം | ആയുഃ | ഏതി | അഗന്യേ |
ജാതവേദസ ഇതി ജാത - വേദസേ | പുരോധാശം |
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
ഭൂതികാമ ഇതി ഭൂതി - കാമഃ | അഗ്നിം | ഏവ |
ജാതവേദസമിതി ജാത - വേദസം | സ്വേന |
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ |
ഏവ | ഏനം | ഭൂതിം | ഗമയതി | ഭവതി | ഏവ | അഗന്യേ |
രൂക്മതേ | പുരോധാശം | അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം |
നിരിതി | വപേത് | രൂക്കാമ ഇതി രൂക് - കാമഃ | അഗ്നിം |
ഏവ | രൂക്മന്തം | സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന |
ഉപേതി | ധാവതി | സഃ | ഏവ | അസിൻ | രൂപം | ദധാതി |
രോചതേ | ഏവ | അഗന്യേ | തേജസ്വതേ |
പുരോധാശം | 13 (50)

2.2.3.4

അഷ്ടാകപാലം നിർവ്വപേത് തേജസ്കാമോഽഗ്നിമേവ തേജസ്വന്തം
 സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവാസിൻ തേജോ
 ദധാതി തേജസ്വേവ ഭവത്യഗ്നയേ സാഹന്ത്യായ പുരോ
 ഡാശമഷ്ടാകപാലം നിർവ്വപേത് സീക്ഷമാണോ ഽഗ്നിമേവ
 സാഹന്ത്യം സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി തേനൈവ
 സഹതേ യം സീക്ഷതേ । 14

2.2.3.4 - Padam

അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
 തേജസ്കാമ ഇതി തേജഃ - കാമഃ । അഗ്നിം । ഏവ ।
 തേജസ്വന്തം । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന ।
 ഉപേതി । ധാവതി । സഃ । ഏവ । അസിൻ । തേജഃ । ദധാതി ।
 തേജസ്വീ । ഏവ । ഭവതി । അഗ്നയേ । സാഹന്ത്യായ ।
 പുരോഡാശം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി ।
 വപേത് । സീക്ഷമാണഃ । അഗ്നിം । ഏവ । സാഹന്ത്യം ।
 സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
 ധാവതി । തേന । ഏവ । സഹതേ । യം । സീക്ഷതേ । 14 (38)
 (ഭാത്യവ്യസ്യ - സിൻ - തേജസ്വതേ പുരോഡാശ -

മഷ്ടാത്രിശ്ശച്ച) (A3)

2.2.4.1

അഗ്നയേ॑ന്നവതേ॑ പു॒രോ॒ധാശ്മ॑ഷ്ടാക॒പാലം॑ നി॒ർവ॒പേദുഃ॑
 കാമ॑യേതാ॒ന്നവാ॑ൻമ്-സ്യാമി॒ത്യഗ്നി॑-മേ॒വാ-॒ന്നവ॑ന്തഃ॒ സ്വേ॒ന
 ഭാഗ॑ധേ॒യേനോ॑പ॒ധാവ॑തി॒ സ ഏ॒വൈന॑മ॒ന്നവ॑ന്തം
 കരോ॑ത്യ॒ന്നവാനേ॑വ॒ഭവ॑ത്യ॒ഗ്നയേ॑ന്നാ॒ദായ॑ പു॒രോ॒ധാശ്മ-
 മ॑ഷ്ടാക॒പാലം॑ നി॒ർവ॒പേദുഃ॑ കാമ॑യേതാ॒ന്നാദഃ॑ സ്യാമി॒ത്യഗ്നി॑-
 മേ॒വാനാ॑ദഃ॒ സ്വേ॒ന ഭാഗ॑ധേ॒യേനോ॑പ॒ധാവ॑തി॒ സ
 ഏ॒വൈന॑മ॒ന്നാദം॑ കരോ॑ത്യ॒ന്നാദ - [] 15

2.4.1 - Padam

അഗ്ന॑യേ । അ॒ന്നവ॑ത ഇ॒ത്യ॒ന്ന - വ॑തേ । പു॒രോ॒ധാശ്മം॑ ।
 അ॑ഷ്ടാക॒പാല॑മി॒ത്യ॑ഷ്ടാ - ക॒പാലം॑ । നി॒രി॒തി । വ॒പേത് । യഃ ।
 കാമ॑യേത । അ॒ന്നവാ॑നി॒ത്യ॒ന്ന - വാ॑ൻ । സ്യാ॑ം । ഇ॒തി ।
 അ॒ഗ്നിം । ഏ॒വ । അ॒ന്നവ॑ന്തമി॒ത്യ॒ന്ന - വ॑ന്തം । സ്വേ॒ന ।
 ഭാഗ॑ധേ॒യേനേ॑തി॒ ഭാഗ॑ - ധേ॒യേന॑ । ഉ॒പേ॑തി । ധാ॒വ॒തി । സഃ ।
 ഏ॒വ । ഏ॒നം । അ॒ന്നവ॑ന്തമി॒ത്യ॒ന്ന - വ॑ന്തം । കരോ॑തി ।
 അ॒ന്നവാ॑നി॒ത്യ॒ന്ന - വാ॑ൻ । ഏ॒വ । ഭവ॑തി । അഗ്ന॑യേ ।
 അ॒ന്നാദാ॑യേ॒ത്യ॒ന്ന - അ॒ദായ॑ । പു॒രോ॒ധാശ്മം॑ ।
 അ॑ഷ്ടാക॒പാല॑മി॒ത്യ॑ഷ്ടാ - ക॒പാലം॑ । നി॒രി॒തി । വ॒പേത് । യഃ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

കാമയേത | അന്നാദ ഇത്യുന - അദഃ | സ്യാം | ഇതി |
അഗ്നിം | ഏവ | അന്നാദമിത്യുന - അദം | സ്വേന |
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ |
ഏവ | ഏനം | അന്നാദമിത്യുന - അദം |
കരോതി | അന്നാദ ഇത്യുന - അദഃ | **15 (50)**

2.2.4.2

ഏവ ദവത്യുഗ്നയേന്നപതയേ പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം
നിർവപേദഃ കാമയേതാന്നപതിഃ സ്യാമിത്യഗ്നി-മേവാന്നപതിഃ
സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവൈനമന്നപതിം
കരോത്യുനപതിരേവ ദവത്യുഗ്നയേ പവമാനായ പുരോധാശ-
മഷ്ടാകപാലം നിർവപേദഗ്നയേ പാവകായാഗ്നയേ ശുചയേ
ജോഗാമയാവീ യദഗ്നയേ പവമാനായ നിർവപതി
പ്രാണമേവാസിൻ തേന ദധാതി യദഗ്നയേ - [] **16**

2.2.4.2 - Padam

ഏവ | ദവതി | അഗ്നയേ | അന്നപതയ ഇത്യുന - പതയേ |
പുരോധാശം | അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി |
വപേത് | യഃ | കാമയേത | അന്നപതിരിത്യുന - പതിഃ |
സ്യാം | ഇതി | അഗ്നിം | ഏവ | അന്നപതിമിത്യുന - പതിം |
സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ധാവതി | സഃ | ഏവ | ഏനം | അന്നപതിമിത്യന്ന - പതിം |
കരോതി | അന്നപതിരിത്യന്ന - പതിഃ | ഏവ | ഭവതി |
അഗ്നയേ | പവമാനായ | പുരോധാശം |
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
അഗ്നയേ | പാവകായ | അഗ്നയേ | ശുചയേ |
ജ്യോഗാമയാവീതി ജ്യോക് - ആമയാവീ | യത് | അഗ്നയേ |
പവമാനായ | നിർവപതീതി നിഃ - വപതി |
പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | ഏവ | അസിന് | തേന | ദധാതി |
യത് | അഗ്നയേ | **16 (50)**

2.2.4.3

പാവകായ വാചമേവാസിൻ തേന ദധാതി യദഗ്നയേ
ശുചയേ ആയുരേവാസിൻ തേന ദധാത്യുത
യദീതാസുർഭവതി ജീവത്യേവൈതാമേവ
നിർവപേച്ചക്ഷുഷ്ണാമോ യദഗ്നയേ പവമാനായ നിർവപതി
പ്രാണമേവാസിൻ തേന ദധാതി യദഗ്നയേ പാവകായ
വാചമേവാസിൻ തേന ദധാതി യദഗ്നയേ ശുചയേ ചക്ഷുരേ
വാസിൻ തേന ദധാ - [] **17**

2.2.4.3 - Padam

പാവകായ | വാചം | ഏവ | അസിന് | തേന | ദധാതി |
 യത് | അഗന്യേ | ശുചയേ | ആയുഃ | ഏവ | അസിന് |
 തേന | ദധാതി | ഉത | യദി | ഇതാസുരിതീത - അസുഃ |
 ഭവതി | ജീവതി | ഏവ | ഏതാം | ഏവ | നിരിതി | വപേത് |
 ചക്ഷുഷ്ഠാമ ഇതി ചക്ഷുഃ - കാമഃ | യത് | അഗന്യേ |
 പവമാനായ | നിർവപതീതി നിഃ - വപതി | പ്രാണമിതി
 പ്ര - അനം | ഏവ | അസിന് | തേന | ദധാതി | യത് |
 അഗന്യേ | പാവകായ | വാചം | ഏവ |
 അസിന് | തേന | ദധാതി | യത് | അഗന്യേ | ശുചയേ |
 ചക്ഷുഃ | ഏവ | അസിന് | തേന | ദധാതി | **17 (50)**

2.2.4.4

-ത്യുത യദ്യന്ധോ ഭവതി പ്രൈവ പശ്യത്യഗന്യേ പുത്രവതേ
 പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം നിർവപേദിന്ദ്രായ പുത്രിണേ
 പുരോധാശമേകാദശകപാലം പ്രജാകാമോഽഗ്നിരേവാസൈ
 പ്രജാം പ്രജനയതി വൃദ്ധാമിന്ദ്രഃ പ്ര യച്ഛത്യഗന്യേ
 രസവതേഽജക്ഷീരേ ചരും നിർവപേദ്യഃ കാമയേത
 രസവാൻമ-സ്യാമിത്യഗ്നിമേവ രസവന്തഃ സ്വേന
 ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവൈനഃ രസവന്തം

കരോതി - [] 18

2.2.4.4 - Padam

ഉത | യദി | അന്ധഃ | ഭവതി | പ്രേതി | ഏവ | പശ്യതി |
അഗ്നയേ | പുത്രവത ഇതി പുത്ര - വതേ | പുരോധാശം |
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
ഇന്ദ്രായ | പുത്രിണേ | പുരോധാശം |
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | പ്രജാകാമ ഇതി
പ്രജാ - കാമഃ | അഗ്നിഃ | ഏവ | അസ്മൈ |
പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം | പ്രജനയതീതി പ്ര - ജനയതി |
വൃദ്ധാം | ഇന്ദ്രഃ | പ്രേതി | യച്ഛതി | അഗ്നയേ | രസവത ഇതി
രസ - വതേ | അജക്ഷീര ഇത്യജ-ക്ഷീരേ | ചരും | നിരിതി |
വപേത് | യഃ | കാമയേത | രസവാനിതി രസ - വാൻ |
സ്യാം | ഇതി | അഗ്നിം | ഏവ | രസവന്തമിതി രസ-വന്തം |
സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി |
ധാവതി | സഃ | ഏവ | ഏനം | രസവന്തമിതി രസ - വന്തം |
കരോതി | 18 (50)

2.2.4.5

രസവാനേവ ഭവത്യജക്ഷീരേ ഭവത്യാഗ്നേയീ വാ ഏഷാ
യദജാ സാക്ഷാദേവ രസമവ രൂന്ധേഗ്നയേ വസുമതേ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ
 പുരോഡാശമഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ്യഃ കാമയേത വസുമാൻമ
 -സ്യാമിത്യഗ്നി-മേവ വസുമന്തഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ
 ധാവതി സ ഏവൈനം വസുമന്തം കരോതി വസുമാനേവ
 ഭവത്യഗ്നയേ വാജസ്യുതേ പുരോഡാശമഷ്ടാകപാലം
 നിർവപേദ് സംഗ്രാമേ സം യത്തേ വാജം - [] 19

2.2.4.5 - Padam

രസവാനിതി രസ - വാൻ । ഏവ । ഭവതി । അജക്ഷീര
 ഇത്യജ-ക്ഷീരേ । ഭവതീ । ആഗ്നേയീ । വൈ । ഏഷാ । യത് ।
 അജാ । സാക്ഷാദിതി സ - അക്ഷാത് । ഏവ । രസം ।
 അവേതി । രൂന്ധേ । അഗ്നയേ । വസുമന്ത ഇതി വസു-മന്തേ ।
 പുരോഡാശം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി ।
 വപേത് । യഃ । കാമയേത । വസുമാനിതി വസു - മാൻ ।
 സ്യാം । ഇതി । അഗ്നിം । ഏവ । വസുമന്തമിതി വസു-മന്തം ।
 സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
 ധാവതി । സഃ । ഏവ । ഏനം । വസുമന്തമിതി വസു-മന്തം ।
 കരോതി । വസുമാനിതി വസു - മാൻ । ഏവ । ഭവതി ।
 അഗ്നയേ । വാജസ്യുത ഇതി വാജ-സ്യുതേ । പുരോഡാശം ।
 അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

സംഗ്രാമ ഇതി സം - ഗ്രാമേ ।

സംയത്ത ഇതി സം - യത്തേ । വാജം । 19 (50)

2.2.4.6

വാ ഏഷ സിസീർഷതി യഃ സംഗ്രാമം ജിഗീഷത്യഗ്നിഃ
ഖലു വൈ ദേവാനാം വാജസ്യുദഗ്നിമേവ വാജസ്യതഃ
സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി ധാവതി വാജം ഹന്തി
വൃത്രം ജയതി തച് സംഗ്രാമമഥോ അഗ്നിരിവ ന
പ്രതിധൃഷേ ഭവത്യഗ്നയേഗ്നിവതേ പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം
നിർവപേദ്-യസ്യാഗ്നാ-വഗ്നി-മദ്ധ്യദ്ധരേയൂർ
നിർദിഷ്ടഭാഗോ വാ ഏതയോരന്യോനിർദിഷ്ടഭാഗോന്യസ്മാ
സംഭവന്തൗ യജമാന - [] 20

2.2.4.6 - Padam

വൈ । ഏഷഃ । സിസീർഷതി । യഃ । സംഗ്രാമമിതി
സം - ഗ്രാമം । ജിഗീഷതി । അഗ്നിഃ । ഖലു । വൈ ।
ദേവാനാം । വാജസ്യുദിതി വാജ - സ്യത് । അഗ്നിം । ഏവ ।
വാജസ്യതമിതി വാജ - സ്യതം । സ്വേന ।
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി । ധാവതി ।
ധാവതി । വാജം । ഹന്തി । വൃത്രം । ജയതി । തം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

സംഗ്രാമിതി സം - ഗ്രാമം । അഥോ ഇതി । അഗ്നിഃ । ഇവ ।
ന । പ്രതിധൃഷ്ട ഇതി പ്രതി - ധൃഷ്ടേ । ഭവതി ।
അഗ്നയേ । അഗ്നിവത ഇത്യഗ്നി - വതേ । പുരോധാശം ।
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ-കപാലം । നിരിതി । വപേത് । യസ്യ ।
അഗൗ । അഗ്നിം । അഭ്യുദ്ധരേയൂരിത്യഭി - ഉദ്ധരേയുഃ ।
നിർദ്വിഷ്ടഭാഗ ഇതി നിർദ്വിഷ്ട - ഭാഗഃ । വൈ । ഏതയോഃ ।
അന്യഃ । അനിർദ്വിഷ്ടഭാഗ ഇത്യനിർദ്വിഷ്ട - ഭാഗഃ । അന്യഃ ।
തൗ । സംഭവന്താവിതി സം - ഭവന്തൗ । യജമാനം । 20 (50)

2.2.4.7

-മഭി സം ഭവതഃ സ ഈശ്വര ആർതിമാർത്തോർ
യദഗ്നയേഽഗ്നിവതേ നിർവപതി ഭാഗധേയേനൈവൈനൗ
ശമയതി നാഽഽർതിമാർച്ചതി യജമാനോഽഗ്നയേ
ജ്യോതിഷ്ണതേ പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം നിർവപേദ്-യസ്യ-
ഗ്നിരുദ്യുതോഽഹുതേ-ഽഗ്നിഹോത്ര ഉദായേ ദപര ആദീപ്യാ
നൃദ്ധ്യത്യ ഇത്യാഹുസ്തത് തഥാ ന കാര്യം യദ്-ഭാഗധേയമഭി
പൂർവ ഉദ്ധിയതേ കിമപരോഽഭ്യു- [] 21

2.2.4.7 - Padam

അഭി । സമിതി । ഭവതഃ । സഃ । ഈശ്വരഃ । ആർതിം ।
ആർത്തോരിത്യാ - അർത്തോഃ । യത് । അഗ്നയേ । അഗ്നിവത

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഇത്യുഗ്നി - വതേ । നിർവപതീതി നിഃ - വപതി ।
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഏവ । ഏനൗ ।
ശമയതി । ന । ആർത്ഥം । ഏതി । ഋച്ഛതി । യജമാനഃ ।
അഗ്നയേ । ജ്യോതിഷ്ഠതേ । പുരോധാശം ।
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
യസ്യ । അഗ്നിഃ । ഉദ്യുത ഇത്യുത് - ഹൃതഃ । അഹുതേ ।
അഗ്നിഹോത്ര ഇത്യുഗ്നി - ഹോത്രേ ।
ഉദായേദിത്യുത് - വായേത് । അപരഃ ।
ആദീപ്യേത്യാ - ദീപ്യ । അനുദ്ധൃത്യ ഇത്യനു - ഉദ്ധൃത്യഃ ।
ഇതി । ആഹുഃ । തത് । തഥാ । ന । കാര്യം । യത് ।
ഭാഗധേയമിതി ഭാഗ - ധേയം । അദീതി । പൂർവഃ ।
ഉദ്രിയത ഇത്യുത് - ഹ്രിയതേ । കിം । അപരഃ । അഭി ।
ഉദിതി । 21 (50)

2.2.4.8

-ദ്വിയേതേതി താന്യേവാ വക്ഷാണാ നി സന്നിധായ
മന്ത്രേമദിതഃ പ്രഥമം ജ്ഞേത അഗ്നിഃ സ്വാദ്യോനേരധി
ജാതവേദാഃ । സ ഗായത്രിയാ ത്രിഷ്ടുഭാ ജഗത്യാ ദേവേഭ്യോ
ഹവ്യം വഹതു പ്രജാനന്നിതി ചരന്ദാദിരേവൈനഃ
സ്വാദ്യോനേഃ പ്രജനയത്യേഷ വാ വ സോഽഗ്നിരിത്യാഹുർ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ജ്യോതിസ്താ അസ്യ പരാപതിതമിതി യദഗ്നയേ
ജ്യോതിഷ്ഠതേ നിർവപതി യദേവാസ്യ () ജ്യോതിഃ
പരാപതിതം തദേവാവ രൂന്ധേ । 22

2.2.4.8 - Padam

ഹിതേത । ഇതി । താനി । ഏവ ।
അവക്ഷാണാനീത്യവ - ക്ഷാണാനി ।
സന്നിധായേതി സം - നിധായ । മന്മേത് । ഇതഃ । പ്രഥമം ।
ജജേഞേ । അഗ്നിഃ । സ്വാത് । യോനേഃ । അധീതി । ജാതവേദാ
ഇതി ജാത - വേദാഃ । സം । ഗായത്രിയാ । ത്രിഷ്ടുഭാ ।
ജഗത്യാ । ദേവേഭ്യഃ । ഹവ്യം । വഹതു । പ്രജാനന്നിതി
പ്ര - ജാനന് । ഇതി । ഛന്ദോഭിരിതി ഛന്ദഃ - ഭിഃ । ഏവ ।
ഏനം । സ്വാത് । യോനേഃ । പ്രേതി । ജനയതി । ഏഷഃ ।
വാവ । സം । അഗ്നിഃ । ഇതി । ആഹുഃ । ജ്യോതിഃ । തു । വൈ ।
അസ്യ । പരാപതിതമിതി പരാ - പതിതം । ഇതി । യത് ।
അഗ്നയേ । ജ്യോതിഷ്ഠതേ । നിർവപതീതി നിഃ - വപതി ।
യത് । ഏവ । അസ്യ () । ജ്യോതിഃ । പരാപതിതമിതി
പരാ - പതിതം । തത് । ഏവ । അവേതി । രൂന്ധേ । 22 (56)

(കരോത്യുന്നാദോ - ദധാതി യദഗ്നയേ - ശുചയേ ചക്ഷുരേ
വാസീൻ തേന ദധാതി - കരോതി - വാജം - യജമാന -

മു -ഭേവാസ്യ - ഷട്ച) (A4)

2.2.5.1

വൈശ്യാനരം ദാദശകപാലം നിർവ്വപേദ്-വാരുണം ചരും
 ദധിക്രാവ്ണ്ണേ ചരുമഭിശസ്യമാനോ യദ്-വൈശ്യാനരോ
 ദാദശകപാലോ ഭവതി സംവത്സരോ വാ അഗ്നിർ
 വൈശ്യാനരഃ സംവത്സരേണൈവൈനഃ
 സ്വദയത്യപ പാപം വർണ്യഹതേ വാരുണൈനൈവൈനം
 വരുണപാശാൻ മുഞ്ചതി ദധിക്രാവ്ണ്ണാ പുനാതി
 ഹിർണ്യം ദക്ഷിണാ പവിത്രം വൈ ഹിർണ്യം
 പുനാത്യൈവൈനമാദ്യ-മസ്യാനം ദവത്യേതാമേവ നിർവ്വപേത്
 പ്രജാകാമഃ സംവത്സരോ - [] 23

2.2.5.1 - Padam

വൈശ്യാനരം । ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം ।
 നിരിതി । വപേത് । വാരുണം । ചരും ।
 ദധിക്രാവ്ണ്ണ ഇതി ദധി - ക്രാവ്ണ്ണേ । ചരും ।
 അഭിശസ്യമാന ഇത്യഭി - ശസ്യമാനഃ । യത് । വൈശ്യാനരഃ ।
 ദാദശകപാല ഇതി ദാദശ - കപാലഃ । ഭവതി ।

സംഘ്വംസര ഇതി സം - വംസരഃ । വൈ । അഗ്നിഃ ।
 വൈശ്വാനരഃ । സംഘ്വംസരേണേതി സം - വംസരേണ ।
 ഏവ । ഏനം । സ്വദയതി । അപേതി । പാപം । വർണ്ണം ।
 ഹതേ । വാരുണേന । ഏവ । ഏനം । വരുണപാശാദിതി
 വരുണ - പാശാത് । മുഞ്ചതി । ദധിക്രാവ്ണ്ണേതി
 ദധി - ക്രാവ്ണ്ണാ । പുനാതി । ഹിരണ്യം । ദക്ഷിണാ ।
 പവിത്രം । വൈ । ഹിരണ്യം । പുനാതി । ഏവ । ഏനം ।
 ആദ്യം । അസ്യ । അന്നം । ഭവതി । ഏതാം । ഏവ । നിരിതി ।
 വപേത് । പ്രജാകാമ ഇതി പ്രജാ - കാമഃ ।
 സംഘ്വംസര ഇതി സം - വംസരഃ । **23 (50)**

2.2.5.2

വാ ഏതസ്യ ശാന്തോ യോനിം പ്രജായൈ പശൂനാം
 നിർദ്വഹതി യോഽലം പ്രജായൈ സൻ പ്രജാം ന വിന്ദതേ
 യദ്-വൈശ്വാനരോ ദാദശകപാലോ ഭവതി സംഘ്വംസരോ
 വാ അഗ്നിർ വൈശ്വാനരഃ സംഘ്വംസരമേവ ഭാഗധേയേന
 ശമയതി സോഽസ്മൈ ശാന്തഃ സ്വാദ്യോനേഃ പ്രജാം
 പ്രജനയതി വാരുണേനൈവേനം വരുണപാശാൻ മുഞ്ചതി
 ദധിക്രാവ്ണ്ണാ പുനാതി ഹിരണ്യം ദക്ഷിണാ പവിത്രം വൈ

ഹിരണ്യം പുനാത്യേവൈനം - [] 24

2.2.5.2 - Padam

വൈ | ഏതസ്യ | അശാന്തഃ | യോനീം | പ്രജായാ ഇതി
പ്ര - ജായൈ | പശൂനാം | നിരിതി | ദഹതി | യഃ | അലം |
പ്രജായാ ഇതി പ്ര - ജായൈ | സന് |
പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം | ന | വിന്ദതേ | യത് | വൈശ്വാനരഃ |
ദാദശകപാല ഇതി ദാദശ - കപാലഃ | ഭവതി |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ | വൈ | അഗ്നിഃ |
വൈശ്വാനരഃ | സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം | ഏവ |
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ-ധേയേന | ശമയതി | സഃ | അസ്മൈ |
ശാന്തഃ | സ്വാത് | യോനേഃ | പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം |
പ്രേതി | ജനയതി | വാരുണേന | ഏവ | ഏനം |
വരുണപാശാദിതി വരുണ - പാശാത് | മുഞ്ചതി |
ദധിക്രാവണ്ണേതി ദധി - ക്രാവണ്ണാ | പുനാതി | ഹിരണ്യം |
ദക്ഷിണാ | പവിത്രം | വൈ | ഹിരണ്യം | പുനാതി | ഏവ |
ഏനം | 24 (50)

2.2.5.3

വിന്ദതേ പ്രജാം വൈശ്വാനരം ദാദശകപാലം നിർവപേത്
പുത്രേ ജാതേ യദഷ്ടാകപാലോ ഭവതി ഗായത്രിയൈവൈനം

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ബ്രഹ്മവർചസേന പുനാതി യന്നവകപാല-
സ്രീവൃതൈവാസിൻ തേജോ ദധാതി യദ്-ദശകപാലോ
വിരാജൈവാസിന്നന്നാദ്യം ദധാതി യദേകാദശകപാല-
സ്രീഷ്ടുഭൈവാസിന്നിന്ദ്രിയം ദധാതി യദ്-ദാദശകപാലോ
ജഗത്യൈവാസിൻ പശൂൻ ദധാതി യസിൻ
ജാത ഏതാമിഷ്ടം നിർവപതി പുത - [] 25

2.2.5.3 - Padam

വിന്ദതേ॥ പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം । വൈശ്യാനരം ।
ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
പുത്രേ । ജാതേ । യത് । അഷ്ടാകപാല ഇത്യഷ്ടാ - കപാലഃ ।
ഭവതി । ഗായത്രിയാ । ഏവ । ഏനം । ബ്രഹ്മവർചസേനേതി
ബ്രഹ്മ - വർചസേന । പുനാതി । യത് । നവകപാല ഇതി
നവ - കപാലഃ । ത്രിവൃതേതി ത്രി - വൃതാ॥ ഏവ ।
അസിന് । തേജഃ । ദധാതി । യത് । ദശകപാല ഇതി
ദശ - കപാലഃ । വിരാജേതി വി - രാജാ॥ ഏവ । അസിന് ।
അന്നാദ്യമിത്യന്ന - അദ്യം॥ ദധാതി । യത് ।
ഏകാദശകപാല ഇത്യേകാദശ - കപാലഃ । ത്രിഷ്ടുഭാ॥ ഏവ ।
അസിന് । ഇന്ദ്രിയം । ദധാതി । യത് ।
ദാദശകപാല ഇതി ദാദശ - കപാലഃ । ജഗത്യാ । ഏവ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

അ॒സ്തി॒ന് | പ॒ശു॒ൻ | ദ॒ധാ॒തി | യ॒സ്തി॒ൻ | ജാ॒തേ | ഏ॒താം |
ഇ॒ഷ്ടീ॒ം | നി॒ർവ॒പ॒തീ॒തി നിഃ - വ॒പ॒തി | പൃ॒തഃ | 25 (50)

2.2.5.4

ഏ॒വ തേ॒ജസ്വ॑ന്നാദ॒ ഇ॒ന്ദ്രി॒യാവീ॑ പ॒ശുമാ॑ൻ ദ॒വത്യ॑വ വാ
ഏ॒ഷ സു॒വർഗാ॑ലോ॒ക്താ॒ചിദ്യ॑തേ യോ ദ॒ർശ॑പൂർണ്ണമാ॒സയാ॑ജീ
സ॒ന്നമാ॑വാ॒സ്യാം വാ॑ പൗർണ്ണമാ॒സീം വാ॑തി॒പാദ॑യതി
സു॒വർഗാ॑യ ഹി ലോ॒കായ॑ ദ॒ർശ॑പൂർണ്ണമാ॒സാ വി॒ജ്യേ॑തേ
വൈ॒ശ്യാന॑രം ദ്വാദ॒ശക॑പാലം നിർവ॒പേദ॑മാവാ॒സ്യാം വാ॑
പൗർണ്ണമാ॒സീം വാ॑തി॒പാദ്॑യ സം॒വത്സ॑രോ വാ അ॒ഗ്നിർ
വൈ॒ശ്യാന॑രഃ സം॒വത്സ॑രമേ॒വ പ്രീ॑ണാ॒ത്യഥോ॑
സം॒വത്സ॑രമേ॒വാസ്മാ॑ ഉ॒പ ദ॒ധാ॒തി സു॒വർഗാ॑സ്യ
ലോ॒കസ്യ॑ സ॒മഷ്ട്വായ॑ - [] 26

2.2.5.4 - Padam

ഏ॒വ | തേ॒ജസ്വീ॑ | അ॒ന്നാദ॑ ഇ॒ത്യു॒ന്ന - അ॒ദഃ | ഇ॒ന്ദ്രി॒യാവീ॑ |
പ॒ശുമാ॑നി॒തി പ॒ശു - മാ॑ൻ | ദ॒വ॒തി | അ॒വേ॒തി | വൈ॒ |
ഏ॒ഷഃ | സു॒വർഗാ॑ദി॒തി സു॒വഃ - ഗാ॑ത് |
ലോ॒കാത് | ച॒രിദ്യ॑തേ | യഃ |
ദ॒ർശ॑പൂർണ്ണമാ॒സയാ॑ജീ॒തി ദ॒ർശ॑പൂർണ്ണമാ॒സ - യാ॑ജീ॒ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

സന് । അമാവാസ്യാമിത്യമാ - വാസ്യാം । വാ ।
പൗർണ്ണമാസീമിതി പൗർണ്ണ - മാസീം । വാ ।
അതിപാദയതീത്യതി - പാദയതി । സുവർഗായേതി
സുവഃ - ഗായ । ഹി । ലോകായ । ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി
ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ । ഇജ്യേതേ ഇതി । വൈശ്യാനരം ।
ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
അമാവാസ്യാമിത്യമാ - വാസ്യാം । വാ । പൗർണ്ണമാസീമിതി
പൗർണ്ണ - മാസീം । വാ । അതിപാദേത്യതി - പാദ്യ ।
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ । വൈ । അഗ്നിഃ ।
വൈശ്യാനരഃ । സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം । ഏവ ।
പ്രീണാതി । അഥോ ഇതി । സംവത്സരമിതി
സം - വത്സരം । ഏവ । അസ്മൈ । ഉപേതി ।
ദധാതി । സുവർഗസ്യേതി സുവഃ - ഗസ്യ । ലോകസ്യ ।
സമഷ്ട്യാ ഇതി സം - അഷ്ടയൈ । **26 (50)**

2.2.5.5

അഥോ ദേവതാ ഏവാന്വാരഭ്യ സുവർഗം ലോകമേതി
വീരഹാ വാ ഏഷ ദേവാനാം യോഗി-മുദാസയതേ ന വാ
ഏതസ്യ ബ്രാഹ്മണാ ജ്ഞായവഃ പുരാണമക്ഷനാ-

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഗേ॒യമ॒ഷ്ടാ॒കപാ॒ലം നി॒ർവ॒പേദ്-വൈ॒ശ്യാന॒രം ദ്വാ॒ദശ॒കപാ॒ല-
മ॒ഗ്നിമു॒ദാ॒സയി॒ഷ്യൻ യദ॒ഷ്ടാ॒കപാ॒ലോ ദ॒വത്യ॒ഷ്ടാ॒ക്ഷരാ
ഗായ॒ത്രീ ഗായ॒ത്രോ ഽഗ്നി॒ര്യാവാ॒നേവാ॒ഗ്നിസ്തസ്മാ॑ ആ॒തിമ്യം
ക॒രോത്യ॒ഥോ യഥാ॑ ജ॒നം യതേ॑ ഽവ॒സം ക॒രോതി॑

താദൃ- [] 27

2.2.5.5 - Padam

അ॒ഥോ ഇ॒തി । ദേ॒വതാഃ॑ । ഏ॒വ । അ॒ന്യാര॒ഭ്യേത്യു॑നു - ആ॒രഭ്യ॑ ।
സു॒വർഗ॒മിതി॑ സു॒വഃ - ഗം । ലോ॒കം । ഏ॒തി । വീ॒രഹേ॒തി
വീ॒ര - ഹാ । വൈ । ഏ॒ഷഃ । ദേ॒വാനാ॑ം । യഃ । അ॒ഗ്നിം ।
ഉ॒ദാ॒സയ॑ത ഇ॒ത്യുത് - വാ॒സയ॑തേ । ന । വൈ । ഏ॒തസ്യ॑ ।
ബ്രാ॒ഹ്മണാഃ॑ । ജ॒തായ॑വ ഇ॒ത്യുത॑ - യവഃ । പു॒രാ । അ॒ന്നം ।
അ॒ക്ഷന് । ആ॒ഗ്നേയം॑ । അ॒ഷ്ടാ॒കപാ॒ലമി॒ത്യുഷ്ടാ॑ - ക॒പാലം॑ ।
നി॒രിതി॑ । വ॒പേത് । വൈ॒ശ്യാന॒രം ।

ദ്വാ॒ദശ॒കപാ॒ലമി॒തി ദ്വാ॒ദശ॑ - ക॒പാലം॑ । അ॒ഗ്നിം ।
ഉ॒ദാ॒സയി॒ഷ്യന്നി॒ത്യുത് - വാ॒സയി॒ഷ്യന് । യത് ।
അ॒ഷ്ടാ॒കപാ॒ല ഇ॒ത്യുഷ്ടാ॑ - ക॒പാലഃ॑ । ദ॒വതി॑ ।

അ॒ഷ്ടാ॒ക്ഷരേ॒ത്യുഷ്ടാ॑ - അ॒ക്ഷരാ॑ । ഗായ॒ത്രീ । ഗായ॒ത്രഃ ।
അ॒ഗ്നിഃ । യാ॒വാൻ । ഏ॒വ । അ॒ഗ്നിഃ । ത॒സ്മൈ॑ । ആ॒തിമ്യം॑ ।
ക॒രോതി॑ । അ॒ഥോ ഇ॒തി । യഥാ॑ । ജ॒നം । യതേ॑ । അവ॒സം ।

കരോതി । താദൃക് । 27 (50)

2.2.5.6

—ഗേവ തദ്—ദാദശകപാലോ വൈശ്യാനരോ ഭവതി ദാദശ
മാസാഃ സംവത്സരഃ സംവത്സരഃ ഖലു വാ അഗേർ
യോനിഃ സ്വാമേവൈനം യോനിം ഗമയ—ത്യാദൃമസ്യാന്നം
ഭവതി വൈശ്യാനരം ദാദശകപാലം നിർവപേന്മാരുതഃ
സപ്തകപാലം ഗ്രാമകാമ ആഹവനീയേ വൈശ്യാനരമധി
ശ്രയതി ഗാർഹപത്യേ മാരുതം പാപവസ്യസസ്യ
വിധ്യത്യേ ദാദശകപാലോ വൈശ്യാനരോ ഭവതി
ദാദശ മാസാഃ സംവത്സരഃ സംവത്സരേണൈവാസൈ
സജാതാശ്ചത്യാവയതി മാരുതോ ഭവതി - [] 28

2.2.5.6 - Padam

ഏവ । തത് । ദാദശകപാല ഇതി ദാദശ - കപാലഃ ।
വൈശ്യാനരഃ । ഭവതി । ദാദശ । മാസാഃ । സംവത്സര ഇതി
സം - വത്സരഃ । സംവത്സര ഇതി സം-വത്സരഃ । ഖലു ।
വൈ । അഗേഃ । യോനിഃ । സ്വാം । ഏവ । ഏനം । യോനിം ।
ഗമയതി । ആദ്യം । അസ്യ । അന്നം । ഭവതി । വൈശ്യാനരം ।
ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

മാരുതം । സ്തപ്തകപാലമിതി സ്തപ്ത - കപാലം । ഗ്രാമകാമ ഇതി
ഗ്രാമ - കാമഃ । ആഹവനീയ ഇത്യാ - ഹവനീയേ ।
വൈശ്യാനരം । അധീതി । ശ്രയതി । ഗാർഹപത്യ ഇതി
ഗാർഹ - പത്യേ । മാരുതം । പാപവസ്യസസ്യേതി
പാപ - വസ്യസസ്യ । വിധൃത്യാ ഇതി വി - ധൃത്യേ ।
ദാദശകപാല ഇതി ദാദശ-കപാലഃ । വൈശ്യാനരഃ । ഭവതി ।
ദാദശ । മാസാഃ । സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ ।
സംവത്സരേണേതി സം - വത്സരേണ । ഏവ । അസ്മൈ ।
സജാതാനിതി സ - ജാതാൻ । ച്യാവയതി । മാരുതഃ ।
ഭവതി । 28 (50)

2.2.5.7

മരുതോ വൈ ദേവാനാം വിശോ ദേവവിശേനൈവാസ്മൈ
മനുഷ്യ വിശമവ രുന്ധേ സ്തപ്തകപാലോ ഭവതി സ്തപ്ത ഗണാ
വൈ മരുതോ ഗണശ ഏവാസ്മൈ സജാതാനവ രുന്ധേ
സ്മുച്യമാന ആ സാദയതി വിശമേവാസ്മാ അനുവർത്താനം
കരോതി । 29

2.2.5.7 - Padam

മാരുതഃ । വൈ । ദേവാനാം । വിശഃ । ദേവവിശേനേതി
ദേവ - വിശേന । ഏവ । അസ്മൈ । മനുഷ്യവിശമിതി

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

മനുഷ്യ - വിശം । അവേതി । രൂന്ധേ । സ്വപ്നകപാല ഇതി
സ്വപ്ന - കപാലഃ । ഭവതി । സ്വപ്നഗണാ ഇതി സ്വപ്ന - ഗണാഃ ।
വൈ । മരുതഃ । ഗണശ ഇതി ഗണ - ശഃ । ഏവ । അസ്മൈ ।
സജാതാനിതി സ-ജാതാൻ । അവേതി । രൂന്ധേ ।
അനുച്യമാന ഇത്യനു - ഉച്യമാനേ । ഏതി । സാദയതി ।
വിശം । ഏവ । അസ്മൈ ।

അനുവർത്താനമിത്യനു-വർത്താനം । കരോതി । 29 (29)

(പ്രജാകാമഃ സംഘ്മ്സരഃ - പുനാത്യേവൈനം - പുതഃ -
സമഷ്ട്യൈ -താദൃങ് - മാരുതോ ഭവ -

ത്യേകാന ത്രിശ്ശ്ച ।) (A5)

2.2.6.1

ആദിത്യം ചരും നിർവപേമ് സംഗ്രാമ-മുപപ്രയാസ്യന്നിയം
ഽവാ അദിതിരസ്യാമേവ പൂർവേ പ്രതിതിഷ്ഠന്തി വൈശ്യാനരം
ദാദശകപാലം നിർവപേദായതനം ഗതാ സംഘ്മ്സരോ
വാ അഗ്നിർ വൈശ്യാനരഃ സംഘ്മ്സരഃ ഖലു വൈ ദേവാനാ
-മായതനമേതസ്മാദാ ആയതനാദ്-ദേവാ അസ്മുരാനജയൻ
യദ്-വൈശ്യാനരം ദാദശകപാലം നിർവപതി ദേവാനാ-
മേവായതനേ യതതേ ജയതി തച് സംഗ്രാമമേതസ്മിൻ വാ

ഏതൗ മൃജാതേ - [] 30

2.2.6.1 - Padam

ആദിത്യം | ചരും | നിരിതി | വപേത് | സംഗ്രാമിതി
സം - ഗ്രാമം | ഉപപ്രയാസ്യന്നിത്യുപ-പ്രയാസ്യന് | ഇയം |
വൈ | അദിതിഃ | അസ്യാം | ഏവ | പൂർവേ | പ്രതീതി |
തിഷ്ഠന്തി | വൈശ്യാനരം |
ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
ആയതനമിത്യാ - യതനം | ഗത്യാ | സംവത്സര ഇതി
സം - വത്സരഃ | വൈ | അഗ്നിഃ | വൈശ്യാനരഃ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ | ഖലു | വൈ |
ദേവാനാം | ആയതനമിത്യാ - യതനം | ഏതസ്മാത് | വൈ |
ആയതനാദിത്യാ - യതനാത് | ദേവാഃ | അസുരാൻ |
അജയന് | യത് | വൈശ്യാനരം | ദാദശകപാലമിതി
ദാദശ - കപാലം | നിർവപതീതി നിഃ - വപതി |
ദേവാനാം | ഏവ | ആയതന ഇത്യാ - യതനേ | യതതേ |
ജയതി | തം | സംഗ്രാമിതി സം - ഗ്രാമം | ഏതസ്മിൻ |
വൈ | ഏതൗ | മൃജാതേ ഇതി | 30 (50)

2.2.6.2

യോ വിദിഷാണയോരന്ന-മത്തി വൈശ്യാനരം ദാദശകപാലം
നിർവപേദ്-വിദിഷാണയോരന്നം ജഗ്ധാ സംവത്സരോ വാ
അഗ്നിർ വൈശ്യാനരഃ സംവത്സര സ്വദിതമേവാത്തി -
നാസ്മിൻ മൃജാതേ സംവത്സരായ വാ ഏതൗ സമമാതേ യൗ
സമമാതേ തയോർ യഃ പൂർവോഽഭിദ്രുഹ്യതി തം
ഽവരുണോ ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്യാനരം ദാദശകപാലം
നിർവപേദ് സമമാനയോഃ പൂർവോഽഭിദ്രുഹ്യ സംവത്സരോ
വാ അഗ്നിർ വൈശ്യാനരഃ സംവത്സരമേവാഽഽപ്സാ
നിർവരുണം - [] 31

2.2.6.2 - Padam

യഃ । വിദിഷാണയോരിതി വി - ദിഷാണയോഃ । അന്നം ।
അത്തി । വൈശ്യാനരം । ദാദശകപാലമിതി ദാദശ-കപാലം ।
നിരിതി । വപേത് । വിദിഷാണയോരിതി
വി - ദിഷാണയോഃ । അന്നം । ജഗ്ധാ ।
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ । വൈ । അഗ്നിഃ ।
വൈശ്യാനരഃ । സംവത്സരസ്വദിതമിതി
സംവത്സര - സ്വദിതം । ഏവ । അത്തി । ന । അസ്മിൻ ।

മൃജാതേ ഇതി । സംഘ്നസരായേതി സം - ഘ്നസരായ ।
 വൈ । ഏതൗ । സമിതി । അമാതേ ഇതി । യൗ । സമാതേ
 ഇതി സം - അമാതേ । തയോഃ । യഃ । പൂർവഃ ।
 അഭിദ്രുഹ്യതീത്യഭി - ദ്രുഹ്യതി । തം । വരുണഃ ।
 ഗൃഹ്ണാതി । വൈശ്യാനരം । ദ്വാദശകപാലമിതി
 ദ്വാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് । സമാനയോരിതി
 സം - അമാനയോഃ । പൂർവഃ । അഭിദ്രുഹ്യതീത്യഭി - ദ്രുഹ്യ ।
 സംഘ്നസര ഇതി സം - ഘ്നസരഃ । വൈ । അഗ്നിഃ ।
 വൈശ്യാനരഃ । സംഘ്നസരമിതി സം - ഘ്നസരം । ഏവ ।
 ആപ്താ । നിർവരുണമിതി നിഃ - വരുണം । 31 (50)

2.2.6.3

പരസ്താദഭി ദ്രുഹ്യതി നൈനം ഘ്നസരോ ഗൃഹ്ണാത്യായം
 ഘ്നാ ഏഷ പ്രതി ഗൃഹ്ണാതി യോഽവിം പ്രതിഗൃഹ്ണാതി
 വൈശ്യാനരം ദ്വാദശകപാലം നിർവപേദവിം പ്രതിഗൃഹ്യ
 സംഘ്നസരോ വാ അഗ്നിർ വൈശ്യാനരഃ സംഘ്നസര-
 സ്വദിതാമേവ പ്രതിഗൃഹ്ണാതി നാഽഽവ്യം പ്രതി
 ഗൃഹ്ണാത്യാത്മനോ വാ ഏഷ മാത്രാമാപ്നോതി യ ഉദയാദത്
 പ്രതിഗൃഹ്ണാത്യശം ഘ്നാ പുരുഷം ഘ്നാ വൈശ്യാനരം

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ദാദശകപാലം നിർവപേദുഭയാദത് - [] 32

2.2.6.3 - Padam

പരസ്താത് | അഭീതി | ദ്രുഹ്യതി | ന | ഏനം | വരുണഃ |

ഗൃഹ്ണാതി | ആവൃം | വൈ | ഏഷഃ | പ്രതീതി |

ഗൃഹ്ണാതി | യഃ | അവിം | പ്രതിഗൃഹ്ണാതീതി

പ്രതി - ഗൃഹ്ണാതി | വൈശ്യാനരം |

ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |

അവിം | പ്രതിഗൃഹ്യേതി പ്രതി - ഗൃഹ്യ | സംവത്സര

ഇതി സം - വത്സരഃ | വൈ | അഗ്നിഃ | വൈശ്യാനരഃ |

സംവത്സരസ്വദിതാമിതി സംവത്സര - സ്വദിതാം | ഏവ |

പ്രതീതി | ഗൃഹ്ണാതി | ന | ആവൃം | പ്രതീതി |

ഗൃഹ്ണാതി | ആത്മനഃ | വൈ | ഏഷഃ | മാത്രാം |

ആപ്തേതി | യഃ | ഉഭയാദത് | പ്രതിഗൃഹ്ണാതീതി

പ്രതി - ഗൃഹ്ണാതി | അശ്വം | വാ | പുരുഷം | വാ |

വൈശ്യാനരം | ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം |

നിരിതി | വപേത് | ഉഭയാദത് | 32 (50)

2.2.6.4

പ്രതിഗൃഹ്യ സംവത്സരോ വാ അഗ്നിർ വൈശ്യാനരഃ

സംവത്സര-സ്വദിതമേവ പ്രതി ഗൃഹ്ണാതി നാത്മനോ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

മാത്രാമാപ്തോതി വൈശ്യാനരം ദ്വാദശകപാലം നിർവപേമ്-
സന്നിമേഷ്യന്മ്-സംവത്സരോ വാ അഗ്നിർ വൈശ്യാനരോ
യദാ ഖലു വൈ സംവത്സരം ജനതായാം ചരതൃഥ
സ ധനാർഘോ ഭവതി-യദ്-വൈശ്യാനരം ദ്വാദശകപാലം
നിർവപതി സംവത്സര-സാതാമേവ സന്നിമഭി പ്രച്യവതേ
ദാനകാമാ അസ്മൈ പ്രജാ ഭവന്തി യോ വൈ

സംവത്സരം - [] 33

2.2.6.4 - Padam

പ്രതിഗൃഹ്യേതി പ്രതി - ഗൃഹ്യ । സംവത്സര ഇതി
സം - വത്സരഃ । വൈ । അഗ്നിഃ । വൈശ്യാനരഃ ।
സംവത്സരസ്വദിതമിതി സംവത്സര - സ്വദിതം । ഏവ ।
പ്രതീതി । ഗൃഹ്ണാതി । ന । ആത്മനഃ । മാത്രാം ।
ആപ്തോതി । വൈശ്യാനരം ।
ദ്വാദശകപാലമിതി ദ്വാദശ - കപാലം । നിരീതി । വപേത് ।
സന്നിം । ഏഷ്യന് । സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ ।
വൈ । അഗ്നിഃ । വൈശ്യാനരഃ । യദാ । ഖലു । വൈ ।
സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം । ജനതായാം । ചരതി ।
അഥ । സഃ । ധനാർഘ ഇതി ധന - അർഘഃ । ഭവതി । യത് ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

വൈശ്യാനരം । ദ്വാദശകപാലമിതി ദ്വാദശ - കപാലം ।

നിർവപതീതി നിഃ - വപതി ।

സംവത്സരസാതാമിതി സംവത്സര - സാതാം । ഏവ ।

സനിം । അഭി । പ്രേതി । ച്യവതേ । ദാനകാമാ ഇതി

ദാന - കാമാഃ । അസ്മൈ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । ഭവന്തി ।

യഃ । വൈ । സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം । **33 (50)**

2.2.6.5

പ്രയുജ്യ ന വിമുഞ്ചത്യപ്രതിഷ്ഠാനോ വൈ സ ഭവത്യേതമേവ

വൈശ്യാനരം പുനരാഗത്യ നിർവപേദ്യമേവ പ്രയുക്തേ തം

ഭാഗധേയേന വി മുഞ്ചതി പ്രതിഷ്ഠിത്യ യയാ രജേജാത്ത

മാം ഗാമാജേത് താം ഭ്രാതൃവ്യായ പ്ര ഹിണ്യയാന്നിർഘൃതി-

മേവാസ്മൈ പ്രഹിണോതി । **34**

2.2.6.5 - Padam

പ്രയുജ്യേതി പ്ര - യുജ്യ । ന । വിമുഞ്ചതീതി വി - മുഞ്ചതി ।

അപ്രതിഷ്ഠാന ഇത്യപ്രതി - സ്ഥാനഃ । വൈ । സഃ । ഭവതി ।

ഏതം । ഏവ । വൈശ്യാനരം । പുനഃ । ആഗത്യേത്യാ - ഗത്യ ।

നിരിതി । വപേത് । യം । ഏവ । പ്രയുക്ത ഇതി

പ്ര - യുക്തേ । തം । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന ।

വീതി । മുഞ്ചതി । പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഇതി പ്രതി - സ്ഥിത്യൈ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

യയാ | രജ്ജാ | ഉത്തമാമിത്യുത് - തമാം | ഗാം |

ആജേദിത്യാ - അജേത് | താം | ഭ്രാതൃവ്യായ |

പ്രേതി | ഹിണ്യയാത് | നിർഘൃതിമിതി നിഃ - ഋതിം | ഏവ |

അസ്മൈ | പ്രേതി | ഹിണ്യാതി | 34 (36)

(മുജാതേ - നിർവരുണം - വ്പേദുഭയാദദ് - യോ വൈ

സംവത്സരഃ - ഷട്ത്രിശ്ശ്ച) (A6)

2.2.7.1

ഐന്ദ്രം ചരും നിർവപേത് പശുകാമ ഐന്ദ്രാ വൈ പശവ

ഇന്ദ്രമേവ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവാസ്മൈ

പശൂൻ പ്രയച്ഛതി പശുമാനേവ ഭവതി ചരുർഭവതി

സ്വാദേവാസ്മൈ യോനേഃ പശൂൻ പ്ര ജനയതീന്ദ്രായേ-

ന്ദ്രിയാവതേ പുരോധാശമേകാദശകപാലം നിർവപേത്

പശുകാമ ഇന്ദ്രിയം വൈ പശവ ഇന്ദ്രമേവേന്ദ്രിയാവന്തഃ

സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ - [] 35

2.2.7.1 - Padam

ഐന്ദ്രം | ചരും | നിരിതി | വപേത് | പശുകാമ ഇതി

പശു - കാമഃ | ഐന്ദ്രാഃ | വൈ | പശവഃ | ഇന്ദ്രം | ഏവ |

സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി |

ധാവതി | സഃ | ഏവ | അസ്മൈ | പശൂൻ | പ്രേതി | യച്ഛതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പശുമാനിതി പശു - മാൻ | ഏവ | ഭവതി | ചരൂഃ | ഭവതി |
സ്വാത് | ഏവ | അസ്മൈ | യോനേഃ | പശൂൻ | പ്രേതി |
ജനയതി | ഇന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രിയാവത ഇതീന്ദ്രിയ - വതേ |
പുരോധാശം | ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം |
നിരിതി | വപേത് | പശുകാമ ഇതി പശു - കാമഃ | ഇന്ദ്രിയം |
വൈ | പശവഃ | ഇന്ദ്രം | ഏവ |
ഇന്ദ്രിയാവന്തമിതീന്ദ്രിയ - വന്തം | സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി
ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ | **35 (50)**

2.2.7.2

ഏവാസ്മാ ഇന്ദ്രിയം പശൂൻ പ്രയച്ഛതി പശുമാനേവ
ഭവതീന്ദ്രായ ഏർമവതേ പുരോധാശമേകാദശകപാലം
നിർവപേദ്-ബ്രഹ്മവർചസുകാമോ ബ്രഹ്മവർചസം വൈ
ഏർമ ഇന്ദ്രമേവ ഏർമവന്തഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ
ധാവതി സ ഏവാസ്മിൻ ബ്രഹ്മവർചസം ദധാതി
ബ്രഹ്മവർചസ്യേവ ഭവതീന്ദ്രായാർകവതേ പുരോധാശ -
മേകാദശകപാലം നിർവപേദന്നകാമോഽർകോ വൈ ദേവാനാ -
മന്നമിന്ദ്രമേവാർകവന്തഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോ- [] **36**

2.2.7.2 - Padam

ഏവ | അസ്മൈ | ഇന്ദ്രിയം | പശൂൻ | പ്രേതി | യച്ഛതി |
പശുമാനിതി പശു - മാൻ | ഏവ | ഭവതി | ഇന്ദ്രായ |
ഘർമ്മവത ഇതി ഘർമ്മ - വതേ | പുരോധാശം |
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
ബ്രഹ്മവർചസകാമ ഇതി ബ്രഹ്മവർചസ - കാമഃ |
ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം | വൈ | ഘർമ്മഃ |
ഇന്ദ്രം | ഏവ | ഘർമ്മവന്തമിതി ഘർമ്മ - വന്തം | സ്വേന |
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ |
ഏവ | അസിന് | ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം |
ഭധാതി | ബ്രഹ്മവർചസീതി ബ്രഹ്മ - വർചസീ | ഏവ |
ഭവതി | ഇന്ദ്രായ | അർകവത ഇത്യർക - വതേ |
പുരോധാശം | ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം |
നിരിതി | വപേത് | അന്നകാമ ഇത്യന്ന - കാമഃ | അർകഃ |
വൈ | ദേവാനാം | അന്നം | ഇന്ദ്രം | ഏവ |
അർകവന്തമിത്യർക - വന്തം | സ്വേന |
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | **36 (50)**

2.2.7.3

പ ധാവതി സ ഏവാസ്മാ അന്നം പ്രയച്ഛത്യുന്നാദ ഏവ
 ഭവതീന്ദ്രായ ഘർമവതേ പുരോധാശമേകാദശകപാലം
 നിർവപേദിന്ദ്രായേന്ദ്രിയാവത ഇന്ദ്രായാദർകവതേ ഭൂതി
 കാമോ യദിന്ദ്രായ ഘർമവതേ നിർവപതി ശിര ഏവാസ്യ
 തേന കരോതി യദിന്ദ്രായേന്ദ്രിയാവത ആത്മാനമേവാസ്യ
 തേന കരോതി യദിന്ദ്രായാദർകവതേ ഭൂത ഏവാന്നാഭ്യേ
 പ്രതിതിഷ്ഠതി ഭവത്യേവേന്ദ്രായാ - [] 37

2.2.7.3 - Padam

ഉപേതി | ധാവതി | സഃ | ഏവ | അസ്മൈ | അന്നം | പ്രേതി |
 യച്ഛതി | അന്നാദ ഇത്യുന്ന - അദഃ | ഏവ | ഭവതി | ഇന്ദ്രായ |
 ഘർമവത ഇതി ഘർമ - വതേ | പുരോധാശം |
 ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
 ഇന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രിയാവത ഇതീന്ദ്രിയ - വതേ | ഇന്ദ്രായ |
 അർകവത ഇത്യർക - വതേ | ഭൂതികാമ ഇതി ഭൂതി-കാമഃ |
 യത് | ഇന്ദ്രായ | ഘർമവത ഇതി ഘർമ - വതേ |
 നിർവപതീതി നിഃ - വപതി | ശിരഃ | ഏവ | അസ്യ | തേന |
 കരോതി | യത് | ഇന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രിയാവത ഇതീന്ദ്രിയ-വതേ |
 ആത്മാനം | ഏവ | അസ്യ | തേന | കരോതി | യത് |

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഇന്ദ്രായ | അർകവത ഇത്യർക - വതേ | ഭൂതഃ | ഏവ |
അന്നാദ്യ ഇത്യന്ന - അദ്യേ | പ്രതീതി | തിഷ്ഠതി | ഭവതി |
ഏവ | ഇന്ദ്രായ | **37 (50)**

2.2.7.4

അഹ് ഹോമുച പുരോധാശമേകാദശകപാലം നിർവപേദ്യഃ
പാപ്മനാ ഗൃഹീതഃ സ്യാത് പാപ്മാ വാ അഹ്
ഇന്ദ്രമേവാഹ് ഹോമുച സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി
സ ഏവൈനം പാപ്മനോഹസോ മുഞ്ചതീന്ദ്രായ
വൈമ്യധായ പുരോധാശമേകാദശകപാലം നിർവപേദ്യം
മ്യധോഭി പ്രവേപേരൻ-രാഷ്ട്രാണി വാഭി സ്മിയുരിന്ദ്രമേവ
വൈമ്യധാ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ
ഏവാസ്മായുധോ - [] **38**

2.2.7.4 - Padam

അഹ് ഹോമുച ഇത്യഹഃ - മുചേ | പുരോധാശം |
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | നിരീതി | വപേത് |
യഃ | പാപ്മനാ | ഗൃഹീതഃ | സ്യാത് | പാപ്മാ | വൈ |
അഹഃ | ഇന്ദ്രം | ഏവ | അഹ് ഹോമുചമിത്യഹഃ - മുചം |
സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി |

ധാ॒വതി॑ । സഃ । ഏ॒വ । ഏ॒നം । പാ॒പ്തം॑ । അ॒ഹ്നം॑ ।
 മു॒ഞ്ചതി॑ । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ । വൈ॒മുധാ॑യ । പു॒രോ॒ധാശം॑ ।
 ഏ॒കാദ॑ശകപാലമിത്യേ॒കാദ॑ശ - ക॒പാലം॑ । നി॒രിതി॑ । വ॒പേത് ।
 യം । മൃ॒ധഃ । അ॒ഭീതി॑ । പ്ര॒വേപേ॑രന്നിതി പ്ര - വേ॒പേര॑ന് ।
 രാ॒ശ്ചാണി॑ । വാ । അ॒ഭീതി॑ । സ॒മിയു॑രിതി സം - ഇ॒ഽയുഃ ।
 ഇ॒ന്ദ്രം । ഏ॒വ । വൈ॒മുധം॑ । സ്വേ॒ന । ഭാ॒ഗധേ॑യേനേതി
 ഭാ॒ഗ - ധേ॑യേന । ഉ॒പേതി॑ । ധാ॒വതി॑ । സഃ । ഏ॒വ । അ॒സ്മാത് ।
 മൃ॒ധഃ । 38 (50)

2.2.7.5

ധ॒വ॒ഹന്തീ॑ന്ദ്രായ॑ ത്രാ॒ത്രേ പു॒രോ॒ധാശമേ॑കാദ॒ശക॑പാലം
 നി॒ർവ॒പേദ്-ബ॑ദ്ധോ വാ പ॒രിയ॑ത്തോ വേ॒ന്ദ്രമേ॑വ ത്രാ॒താര॑ഃ
 സ്വേ॒ന ഭാ॒ഗധേ॑യേനോ॒പ ധാ॒വതി॑ സ ഏ॒വൈനം॑ ത്രാ॒യത॑
 ഇ॒ന്ദ്രായാ॑ർകാശമേ॒ധവ॑തേ പു॒രോ॒ധാശമേ॑കാദ॒ശക॑പാലം
 നി॒ർവ॒പേദ്യം॑ മ॒ഹായ॑ജ്ഞോ നോ॒പനമേ॑ദേതേ വൈ
 മ॒ഹായ॑ജ്ഞസ്യോന്ത്യേ॒തനു॑ യദർകാശമേ॒ധാവി॑ന്ദ്രമേ -
 വാ॒ർകാശമേ॑ധ-വ॒ന്തഃ സ്വേ॒ന ഭാ॒ഗധേ॑യേനോ॒പ ധാ॒വതി॑
 സ ഏ॒വാസ്മാ॑ () അ॒ന്തതോ॑ മ॒ഹായ॑ജ്ഞം ച॒വാവ॑യത്യു॒പൈനം॑
 മ॒ഹായ॑ജ്ഞോ നമതി । 39

2.2.7.5 - Padam

അപേതി | ഹന്തി | ഇന്ദ്രായ | ത്രാത്രേ | പുരോധാശം |
 ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
 ബദ്ധഃ | വാ | പരിയത്ത ഇതി പരി - യത്തഃ | വാ | ഇന്ദ്രം |
 ഏവ | ത്രാതാരം | സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ-ധേയേന |
 ഉപേതി | ധാവതി | സഃ | ഏവ | ഏനം | ത്രായതേ | ഇന്ദ്രായ |
 അർകാശമേധവത ഇത്യർകാശമേധ - വതേ |
 പുരോധാശം | ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം |
 നിരിതി | വപേത് | യം | മഹായജ്ഞ ഇതി മഹാ - യജ്ഞഃ |
 ന | ഉപനമേദിത്യുപ - നമേത് | ഏതേ ഇതി | വൈ |
 മഹായജ്ഞസ്യേതി മഹാ-യജ്ഞസ്യ | അന്ത്യേ ഇതി |
 തനു ഇതി | യത് | അർകാശമേധാവിത്യർക - അശമേധൗ |
 ഇന്ദ്രം | ഏവ | അർകാശമേധവന്തമിത്യർകാശമേധ-വന്തം |
 സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി |
 ധാവതി | സഃ | ഏവ | അസ്മൈ () | അന്തതഃ |
 മഹായജ്ഞമിതി മഹാ - യജ്ഞം | ച്യാവയതി | ഉപേതി |
 ഏനം | മഹായജ്ഞ ഇതി മഹാ - യജ്ഞഃ | നമതി | **39 (57)**
 (ഇന്ദ്രിയാവന്തൗ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സോ -

ശ്ലോകവന്തഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനൈ - വേന്ദ്രായാ -
സ്താൻ മൃധോ - ഷൈസ്ത - സ്തപ്ത ച |) (A7)

2.2.8.1

ഇന്ദ്രായാൻവൃജവേ പുരോധാശമേകാദശകപാലം നിർവ്വപേദ്
ഗ്രാമകാമ ഇന്ദ്രമേവാൻവൃജുഃ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ
ധാവതി സ ഏവാസ്തേ സജാതാനനുകാൻ കരോതി
ഗ്രാമ്യേവ ഭവതീന്ദ്രാഞ്ചൈ ചരും നിർവ്വപേദ്യസ്യ
സേനാഽസച്ഛിതേവ സ്യാദിന്ദ്രാണീ വൈ സേനായൈ
ഭവതേന്ദ്രാണീമേവ സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി
സൈവാസ്യ സേനാച്ഛ്വ സഃ ശൃതി ബലജാനപീ - [] 40

2.2.8.1 - Padam

ഇന്ദ്രായ | അന്യജവ ഇത്യനു - ഋജവേ | പുരോധാശം |
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
ഗ്രാമകാമ ഇതി ഗ്രാമ - കാമഃ | ഇന്ദ്രം | ഏവ |
അന്യജുമിത്യനു - ഋജും | സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി
ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ | ഏവ |
അസ്തേ | സജാതാനിതി സ - ജാതാൻ |
അനുകാനിത്യനു-കാൻ | കരോതി | ഗ്രാമീ | ഏവ | ഭവതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഇന്ദ്രാ॑ണ്യൈ॒ | ച॒രും॑ | നി॒രിതി॑ | വ॒പേത് | യ॒സ്യ॑ | സേ॒നാ |
അ॒സ്യ॑ ശി॒തേ॒ത്യസം॑ - ശി॒താ | ഇ॒വ | സ്യാ॑ത് | ഇന്ദ്രാ॑ണീ |
വൈ॒ | സേ॒നായൈ॑ | ദേ॒വതാ॑ | ഇന്ദ്രാ॑ണീം | ഏ॒വ | സ്വേ॒ന |
ഭാ॒ഗധേ॑യേ॒നേതി॑ ഭാ॒ഗ - ധേ॑യേ॒ന | ഉ॒പേതി॑ | ധാ॒വതി॑ | സാ |
ഏ॒വ | അ॒സ്യ॑ | സേ॒നാം | സ॒മിതി॑ | ശൃ॒തി | ബ॒ലുജാ॑ൻ |
അ॒പിതി॑ | 40 (50)

2.2.8.2

-ധേ॒ സം ന॑ഹ്യേദ്-ഗൗ॒ർ-യ॒ത്രാധി॑ഷ്ഠ॒ന്നാ നൃ॑മേ॒ഹത് ത॒തോ
ബ॒ലുജാ॑ ഉ॒ദിതി॑ഷ്ഠൻഗ॒വാമേ॑വൈ॒നം നൃ॑ായമ॒പിനീ॑യ ഗാ
വേ॒ദയ॑തീ॒ന്ദ്രായ॑ മ॒ന്യുമ॑തേ മ॒നസ്വ॑തേ പൂ॒രോ॒ധാശ-
മേ॒കാദ॑ശക॒പാലം॑ നി॒ർവ॑പേ॒മ് സംഗ്രാ॑മേ സം॒യത്തേ॑
ഇ॒ന്ദ്രിയേ॑ണ വൈ॒ മ॒ന്യുനാ॑ മ॒നസാ॑ സംഗ്രാ॒മം ജ॑യതീ॒ന്ദ്രമേ॑വ
മ॒ന്യുമ॑ന്തം മ॒നസ്വ॑ന്തഃ സ്വേ॒ന ഭാ॒ഗധേ॑യേ॒നോപ॑ ധാ॒വതി॑ സ
ഏ॒വാസി॑ന്നി॒ന്ദ്രിയം॑ മ॒ന്യും മ॒നോ॑ ദധാ॒തി ജ॑യതി॒ തച് - [] 41

2.2.8.2 - Padam

ഇ॒ധേ॒ | സ॒മിതി॑ | ന॒ഹ്യേത് | ഗൗഃ॑ | യ॒ത്ര |
അ॒ധി॑ഷ്ഠ॒ന്നേത്യ॑ധി - സു॒ന്നാ | നൃ॑മേ॒ഹദി॑തി നി - അ॒മേ॒ഹത് |
ത॒തഃ | ബ॒ലുജാഃ॑ | ഉ॒ദിതി॑ | അ॒തി॑ഷ്ഠ॒ന് | ഗ॒വാം | ഏ॒വ |
ഏ॒നം | നൃ॑ായമി॒തി നി - ആ॒യം | അ॒പിനീ॑യേ॒ത്യപി॑ - നീ॒യ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഗാഃ | വേദയതി | ഇന്ദ്രായ | മന്യൂമത ഇതി മന്യു - മതേ |

മനസ്വതേ | പുരോധാശം |

ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |

സംഗ്രാമ ഇതി സം - ഗ്രാമേ | സംയത്ത ഇതി

സം - യത്തേ | ഇന്ദ്രിയേണ | വൈ | മന്യുനാ | മനസാ |

സംഗ്രാമിതി സം - ഗ്രാമം | ജയതി | ഇന്ദ്രം |

ഏവ | മന്യൂമന്തമിതി മന്യു - മന്തം | മനസ്വന്തം | സ്വേന |

ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ |

ഏവ | അസ്മിൻ | ഇന്ദ്രിയം | മന്യൂം | മനഃ | ദധാതി |

ജയതി | തം | **41 (50)**

2.2.8.3

സംഗ്രാമമേതാമേവ നിർവപേദ്യോ ഹതമനാഃ സ്വയം പാപ

ഇവ സ്യാദേതാനി ഹി വാ ഏതസ്മാ ദപക്രാന്താനുമൈഷ

ഹതമനാഃ സ്വയം പാപ ഇന്ദ്രമേവ മന്യൂമന്തം മനസ്വന്തം

സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവാസ്മിന്നിന്ദ്രിയം

മന്യൂം മനോ ദധാതി ന ഹതമനാഃ സ്വയം പാപോ

ഭവതീന്ദ്രായ ദാത്രേ പുരോധാശമേകാദശകപാലം

നിർവപേദ്യഃ കായേത ദാനകാമാ മേ പ്രജാഃ സ്യു - [] **42**

2.2.8.3 - Padam

സംഗ്രാമിതി സം - ഗ്രാമം । ഏതാം । ഏവ । നിരിതി ।
 വപേത് । യഃ । ഹതമനാ ഇതി ഹത - മനാഃ । സ്വയംപാപ
 ഇതി സ്വയം-പാപഃ । ഇവ । സ്യാത് । ഏതാനി । ഹി । വൈ ।
 ഏതസ്മാത് । അപക്രാന്താനീത്യപ - ക്രാന്താനി । അഥ ।
 ഏഷഃ । ഹതമനാ ഇതി ഹത - മനാഃ । സ്വയംപാപ ഇതി
 സ്വയം - പാപഃ । ഇന്ദ്രം । ഏവ । മന്യുമന്തമിതി മന്യു-മന്തം ।
 മനസ്വന്തം । സേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന ।
 ഉപേതി । ധാവതി । സഃ । ഏവ । അസ്മിൻ । ഇന്ദ്രിയം ।
 മന്യും । മനഃ । ദധാതി । ന । ഹതമനാ ഇതി ഹത - മനാഃ ।
 സ്വയംപാപ ഇതി സ്വയം-പാപഃ । ഭവതി । ഇന്ദ്രായ । ദാത്രേ ।
 പുരോധാശം । ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം ।
 നിരിതി । വപേത് । യഃ । കാമയേത । ദാനകാമാ ഇതി
 ദാന - കാമാഃ । മേ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । സ്യൂഃ । **42 (50)**

2.2.8.4

-രിതീന്ദ്രമേവ ദാതാരഃ സേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി
 സ ഏവാസ്മൈ ദാനകാമാഃ പ്രജാഃ കരോതി ദാനകാമാ
 അസ്മൈ പ്രജാ ഭവന്തീന്ദ്രായ പ്രദാത്രേ പുരോധാശ-
 മേകാദശകപാലം നിർവപേദ്യസ്മൈ പ്രത്തമിവ സന്ന

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പ്രദീയേതേന്ദ്രമേവ പ്രദാതാരം സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ
ധാവതി സ ഏവാസൈ പ്രദാപയതീന്ദ്രായ സൂത്രാംണേ
പുരോധാശമേകാദശകപാലം നിർവപേദപരുദ്ധോ വാ- [] 43

2.2.8.4 - Padam

ഇതി । ഇന്ദ്രം । ഏവ । ദാതാരം । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി
ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി । ധാവതി । സഃ । ഏവ । അസൈ
ദാനകാമാ ഇതി ദാന - കാമാഃ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ ।
കരോതി । ദാനകാമാ ഇതി ദാന - കാമാഃ । അസൈ ।
പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । ദവന്തി । ഇന്ദ്രായ । പ്രദാത്ര ഇതി
പ്ര - ദാത്രേ । പുരോധാശം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
യസൈ । പ്രത്തം । ഇവ । സത് । ന । പ്രദീയേതേതി
പ്ര - ദീയേത് । ഇന്ദ്രം । ഏവ । പ്രദാതാരമിതി പ്ര - ദാതാരം ।
സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
ധാവതി । സഃ । ഏവ । അസൈ । പ്രേതി । ദാപയതി ।
ഇന്ദ്രായ । സൂത്രാംണ ഇതി സൂ - ത്രാംണേ ।
പുരോധാശം । ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം ।
നിരിതി । വപേത് । അപരുദ്ധ ഇത്യപ - രുദ്ധഃ । വാ । 43 (50)

2.2.8.5

അപരുദ്ധ്യമാനോ വേദനമേവ സുത്രമാണഃ സേവന
 ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവൈനം ത്രായതേ
 അപരുദ്ധ്യോ ഭവതിന്ദോ വൈ സദൃങ്ങ് ദേവതാഭിരാസീമ്
 സ ന വ്യാവൃതമഗച്ഛത് സ പ്രജാപതിമുപാധാവത് തസ്മാ
 ഏതമൈന്ദ്രമേകാദശകപാലം നിരവപത് തേനൈ-
 വാസ്മിന്നിന്ദ്രിയമദധാ-ച്ഛക്വരീ യാജ്യാനുവാക്യേ അകരോദ്-
 വജോ വൈ ശക്വരീ സ ഏനം വജോ ഭൂത്യാ ഐന്ധ- [] 44

2.2.8.5 - Padam

അപരുദ്ധ്യമാന ഇത്യപ - രുദ്ധ്യമാനഃ | വാ | ഇന്ദ്രം | ഏവ |
 സുത്രമാണമിതി സു - ത്രാമാണം | സേവന |
 ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | സഃ |
 ഏവ | ഏനം | ത്രായതേ | അപരുദ്ധ്യ ഇത്യനപ - രുദ്ധ്യഃ |
 ഭവതി | ഇന്ദ്രഃ | വൈ | സദൃങ്ങിതി സ - ദൃങ്ങ് | ദേവതാഭിഃ
 | ആസീത് | സഃ | ന | വ്യാവൃതമിതി വി - ആവൃതം |
 അഗച്ഛത് | സഃ | പ്രജാപതിമിതി പ്രജാ - പതിം | ഉപേതി |
 അധാവത് | തസ്മൈ | ഏതം | ഐന്ദ്രം |
 ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ-കപാലം | നിരിതി | അവപത് |

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

തേന | ഏവ | അസ്മിൻ | ഇന്ദ്രിയം | അദധാത് |
ശക്വരീ | ഇതി | യാജ്യാനുവാക്യേ | ഇതി |
യാജ്യാ-അനുവാക്യേ | അകരോത് | വജ്രഃ | വൈ | ശക്വരീ |
സഃ | ഏനം | വജ്രഃ | ഭൂതൈ | ഐന്ധ | **44 (50)**

2.2.8.6

സോഽഭവത് | സോഽബിഭേദ്-ഭൂതഃ | പ്ര മാ ധക്ഷ്യതീതി | സ
പ്രജാപതിം | പുനരുപാധാവത് | സ പ്രജാപതിഃ | ശക്വര്യാ
അധി രേവതീം | നിരമിമീത ശാന്ത്യാ | അപ്രദാഹായ യോഽലഃ
ശ്രിയൈ | സന്ധ്മ-സദൃങ്ഖ്സമാനൈഃ | സ്യാത് | തസ്മാ
ഏതമൈന്ദ്രമേകാദശകപാലം | നിർവപേദിന്ദ്രമേവ | സ്വേന
ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി | സ ഏവാസ്മിന്നിന്ദ്രിയം
ദധാതി | രേവതീ | പുരോഽനുവാക്യാ | ഭവതി () | ശാന്ത്യാ
അപ്രദാഹായ | ശക്വരീ | യാജ്യാ | വജ്രോ | വൈ | ശക്വരീ
സ | ഏനം | വജ്രോ | ഭൂത്യാ | ഇന്ധേ | ഭവത്യേവ | **45**

2.2.8.6 - Padam

സഃ | അഭവത് | സഃ | അബിഭേത് | ഭൂതഃ | പ്രേതി | മാ |
ധക്ഷ്യതി | ഇതി | സഃ | പ്രജാപതിമിതി | പ്രജാ - പതിം |
പുനഃ | ഉപേതി | അധാവത് | സഃ | പ്രജാപതിരിതി
പ്രജാ - പതിഃ | ശക്വര്യാഃ | അധിതി | രേവതീം |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

നിരിതി । അമിമീത । ശാന്തൈത്യ ।

അപ്രദാഹായേത്യപ്ര - ദാഹായ । യഃ । അലം । ശ്രിയൈ ।

സന്ന് । സദ്യുജിതി സ - ദ്യുജ് । സമാനൈഃ । സ്യുത് ।

തസ്മൈ । ഏതം । ഐന്ദ്രം ।

ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।

ഇന്ദ്രം । ഏവ । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന ।

ഉപേതി । ധാവതി । സഃ । ഏവ । അസ്മിൻ । ഇന്ദ്രിയം ।

ദധാതി । രേവതീ । പുരോനുവാക്യേതി പുരഃ-അനുവാക്യാ ।

ഭവതി () । ശാന്തൈത്യ । അപ്രദാഹായേത്യപ്ര - ദാഹായ ।

ശക്വരീ । യാജ്യാ । വജ്രഃ । വൈ । ശക്വരീ । സഃ । ഏനം ।

വജ്രഃ । ദൃതൈത്യ । ഇന്ധേ । ഭവതി । ഏവ । **45 (64)**

(അപി - തൗ - സ്യുർ - വൈ - നയ - ഭവതി -

ചതുർദശ ച ।) (A8)

2.2.9.1

ആഗ്നാവൈഷ്ണവമേകാദശകപാലം നിർവപേദഭിചരൻമ-

സരസ്വത്യാജ്യ ഭാഗാ സ്യുദ്-ബാർഹസ്പത് യശ്വരൂർ-

യദാഗ്നാവൈഷ്ണവ ഏകാദശകപാലോ ഭവത്യഗ്നിഃ സർവാ

ദേവതാ വിഷ്ണുർ യജ്ഞോ ദേവതാഭിശ്ചൈവൈനം

യജ്ഞേന ചാഭി ചരതി സരസ്വത്യാജ്യഭാഗാ ഭവതി

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

വാഗ്വൈ സരസ്വതീ വാചൈവൈനമഭി ചരതി
ബാർഹസ്സത്യ- ശ്ചരുർ ഭവതി ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം
ബൃഹസ്സതിർ- ബ്രഹ്മണൈവൈനമഭി ചരതി - [] 46

2.2.9.1 - Padam

ആഗ്നാവൈഷ്ണവമിത്യാഗ്നാ - വൈഷ്ണവം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
അഭിചരന്നിത്യഭി - ചരൻ । സരസ്വതീ ।
ആജ്യഭാഗേത്യാജ്യ-ഭാഗാ । സ്യാത് । ബാർഹസ്സത്യഃ । ചരുഃ ।
യത് । ആഗ്നാവൈഷ്ണവ ഇത്യാഗ്നാ - വൈഷ്ണവഃ ।
ഏകാദശകപാല ഇത്യേകാദശ - കപാലഃ । ഭവതി । അഗ്നിഃ ।
സർവാഃ । ദേവതാഃ । വിഷ്ണുഃ । യജ്ഞഃ । ദേവതാഭിഃ । ച ।
ഏവ । ഏനം । യജ്ഞേന । ച । അഭിതി । ചരതി ।
സരസ്വതീ । ആജ്യഭാഗേത്യാജ്യ - ഭാഗാ । ഭവതി । വാക് ।
വൈ । സരസ്വതീ । വാചാ । ഏവ । ഏനം । അഭിതി ।
ചരതി । ബാർഹസ്സത്യഃ । ചരുഃ । ഭവതി । ബ്രഹ്മ ।
വൈ । ദേവാനാം । ബൃഹസ്സതിഃ । ബ്രഹ്മണാ । ഏവ । ഏനം ।
അഭിതി । ചരതി । 46 (50)

2.2.9.2

പ്രതി വൈ പരസ്താദിചരന്തമദി ചരന്തി ദേദേ
 പുരോഽനുവാക്യേ കുര്യാദതി പ്രയുക്ത്യാ ഏതയൈവ
 യജേതാദി ചര്യമാണോ ദേവതാദിരേവ ദേവതാഃ പ്രതിചരതി
 യജേന്തേ യജ്ഞം വാചാ വാചം ബ്രഹ്മണാ ബ്രഹ്മ സ
 ദേവതാശ്ചൈവ യജ്ഞം ച മധ്യതോ വ്യവസർപതി തസ്യ
 ന കുതശ്ചനോപാവ്യാധോ ഭവതി നൈനമദിചരൻ-
 മ്സ്യൂണുത ആഗ്നാവൈഷ്ണവ-മേകാദശകപാലം നിർവപേദ്യം

യജേന്തോ നോ - [] 47

2.2.9.2 - Padam

പ്രതീതി | വൈ | പരസ്താത് | അദിചരന്തമിത്യദി - ചരന്തം |
 അദീതി | ചരന്തി | ദേദേ ഇതി ദേ - ദേ | പുരോഽനുവാക്യേ
 ഇതി പുരഃ - അനുവാക്യേ | കുര്യാത് | അതീതി |
 പ്രയുക്ത്യാ ഇതി പ്ര-യുക്തേ | ഏതയാ | ഏവ | യജേത |
 അദിചര്യമാണ ഇത്യദി - ചര്യമാണഃ | ദേവതാദിഃ | ഏവ |
 ദേവതാഃ | പ്രതിചരതീതി പ്രതി - ചരതി | യജേന്തേ |
 യജ്ഞം | വാചാ | വാചം | ബ്രഹ്മണാ | ബ്രഹ്മ | സഃ |
 ദേവതാഃ | ച | ഏവ | യജ്ഞം | ച | മധ്യതഃ |
 വ്യവസർപതീതി വി - അവസർപതി | തസ്യ | ന | കുതഃ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ച॒ന॒ | ഉ॒പാ॒വ॒ധാ॒യ॒ ഇ॒ത്യു॒പ॒ - ആ॒വ॒ധാ॒യഃ॑ | ഭ॒വ॒തി॑ | ന॒ | ഏ॒നം॑ |
അ॒ഭി॒ച॒ര॒ന്നി॒ത്യഭി॑ - ച॒ര॒ന് | സ്തൃ॒ണു॒തേ॑ |
ആ॒ഗ്നാ॒വൈ॒ഷ്ണ॒വ॒മി॒ത്യാഗ്നാ॑ - വൈ॒ഷ്ണ॒വം॑ |
ഏ॒കാ॒ദ॒ശ॒ക॒പാ॒ല॒മി॒ത്യേ॒കാദ॑ശ - ക॒പാ॒ലം॑ | നി॒രി॒തി॑ | വ॒പേ॒ത് |
യം॑ | യ॒ജ്ഞഃ॑ | ന॒ | **47 (50)**

2.2.9.3

-പ॒ന॒മേ॒ദഗ്നിഃ॑ സ॒ർവാ॑ ഭേ॒വതാ॑ വി॒ഷ്ണു॑ർ യ॒ജ്ഞോ॑ഽഗ്നിം
ചൈ॒വ വി॒ഷ്ണു॑ം ച॒ സ്വേ॒ന ഭാ॒ഗ॒ധേ॒യേനോ॑പ॒ ധാ॒വ॒തി॑
താ॒വേ॒വാ॒സൈ॒ യ॒ജ്ഞം॑ പ്ര॒യ॒ച്ഛ॒ത ഉ॒പൈ॒നം യ॒ജ്ഞോ॑
ന॒മ॒ത്യാഗ്നാ॑-വൈ॒ഷ്ണ॒വം ഘൃ॒തേ ച॒രും॑ നി॒ർവ॒പേ॒ച്ചക്ഷു॑ഷാ॒മോ
-ഽഗ്നേ॒ർവൈ ച॒ക്ഷു॑ഷാ॒ മനു॑ഷ്യാ॒ വി പ॒ശ്യ॒ന്തി യ॒ജ്ഞ॑സ്യ
ഭേ॒വാ അ॒ഗ്നിം ചൈ॒വ വി॒ഷ്ണു॑ം ച॒ സ്വേ॒ന
ഭാ॒ഗ॒ധേ॒യേനോ॑പ॒ ധാ॒വ॒തി॑ താ॒വേ॒വാ - [] **48**

2.2.9.3 - Padam

ഉ॒പ॒ന॒മേ॒ദി॒ത്യു॒പ॒ - ന॒മേ॒ത് | അ॒ഗ്നിഃ॑ | സ॒ർവാഃ॑ | ഭേ॒വ॒താഃ॑ |
വി॒ഷ്ണുഃ॑ | യ॒ജ്ഞഃ॑ | അ॒ഗ്നിം॑ | ച॒ | ഏ॒വ | വി॒ഷ്ണു॑ം | ച॒ | സ്വേ॒ന॑ |
ഭാ॒ഗ॒ധേ॒യേനേ॑തി॒ ഭാ॒ഗ-ധേ॒യേന॑ | ഉ॒പേ॑തി॒ | ധാ॒വ॒തി॑ | തൗ॒ |
ഏ॒വ | അ॒സൈ॒ യ॒ജ്ഞം॑ | പ്രേ॑തി॒ | യ॒ച്ഛ॒തഃ॑ | ഉ॒പേ॑തി॒ |
ഏ॒നം॑ | യ॒ജ്ഞഃ॑ | ന॒മ॒തി॑ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ആഗ്നാവൈഷ്ണവമിത്യാഗ്നാ - വൈഷ്ണവം | ഏതേ | ചരും |
നിരിതി | വപേത് | ചക്ഷുഷാമ ഇതി ചക്ഷുഃ - കാമഃ |
അഗ്നേഃ | വൈ | ചക്ഷുഷാ | മനുഷ്യാഃ | വീതി | പശ്യന്തി |
യജ്ഞസ്യ | ദേവാഃ | അഗ്നിം | ച | ഏവ | വിഷ്ണും | ച |
സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി |
ധാവതി | താ | ഏവ | **48 (50)**

2.2.9.4

-സ്മിൻ ചക്ഷുർധത്തശ്ചക്ഷുഷാനേവ ഭവതി ധേന്വേ വാ
ഏതദ്-രേതോ യദാജ്യ-മനധുഹ-സ്തണ്ഡുലാ
മിമൂനാദേവാസ്മൈ ചക്ഷുഃ പ്രജനയതി ഏതേ ഭവതി
തേജോ വൈ ഏതം തേജശ്ചക്ഷു-സ്തേജസൈവാസ്മൈ
തേജശ്ചക്ഷുരവ രൂന്ധ ഇന്ദ്രിയം വൈ വീര്യം വൃക്തേ
ഭ്രാതൃവ്യോ യജമാനോഽയജമാനസ്യ-ധാരകല്പാം പ്രതി
നിർവപേദ്-ഭ്രാതൃവ്യേ യജമാനേ നാസ്യേന്ദ്രിയം - [] **49**

2.2.9.4 - Padam

അസ്മിൻ | ചക്ഷുഃ | ധത്തഃ | ചക്ഷുഷാൻ | ഏവ | ഭവതി |
ധേന്വേ | വൈ | ഏതത് | രേതഃ | യത് | ആജ്യം |
അനധുഹഃ | തണ്ഡുലാഃ | മിമൂനാത് | ഏവ | അസ്മൈ |
ചക്ഷുഃ | പ്രേതി | ജനയതി | ഏതേ | ഭവതി | തേജഃ | വൈ |

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഘൃതം | തേജഃ | ചക്ഷുഃ | തേജസാ | ഏവ | അസ്മൈ |
തേജഃ | ചക്ഷുഃ | അവേതി | രൂന്ധേ | ഇന്ദ്രിയം | വൈ |
വീര്യം | വൃക്തേ | ഭ്രാതൃവ്യഃ | യജമാനഃ | അയജമാനസ്യ |
അധാരകല്പാമിത്യധാര - കല്പാം | പ്രതി | നിരിതി | വപേത് |
ഭ്രാതൃവ്യേ | യജമാനേ | ന | അസ്യ | ഇന്ദ്രിയം | 49 (50)

2.2.9.5

വീര്യം വൃക്തേ പുരാ വാചഃ പ്രവദിതോർ
നിർവപേദ്യാവത്യേവ വാക് താമപ്രോദിതാം ഭ്രാതൃവ്യസ്യ
വൃക്തേ താമസ്യ വാചം പ്രവദന്തീമന്യാ വാചോഽനു
പ്രവദന്തി താ ഇന്ദ്രിയം വീര്യം യജമാനേ ദധത്യാഗ്നാ
വൈഷ്ണവ-മഷ്ടാകപാലം നിർവപേത് പ്രാതഃ
സവനസ്യാഽഽ* കാലേ സരസ്വതയാജ്യഭാഗാ സ്യാദ്
ബാർഹസ്സത്യശ്ചരൂർ-യദഷ്ടാകപാലോ ദവത്യഷ്ടാക്ഷരാ
ഗായത്രീ ഗായത്രം പ്രാതഃ സവനം പ്രാതഃ
സവനമേവതേനാപ്തോ - [] 50

2.2.9.5 - Padam

വീര്യം | വൃക്തേ | പുരാ | വാചഃ | പ്രവദിതോരിതി
പ്ര - വദിതോഃ | നിരിതി | വപേത് | യാവതീ | ഏവ | വാക് |
താം | അപ്രോദിതാമിത്യപ്ര - ഉദിതാം | ഭ്രാതൃവ്യസ്യ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

വൃക്തേ | താം | അസ്യ | വാചം | പ്രവദന്തിമിതി
പ്ര - വദന്തിം | അന്യാഃ | വാചഃ | അനു | പ്രേതി | വദന്തി |
താഃ | ഇന്ദ്രിയം | വീര്യം | യജമാനേ | ദധതി |
ആഗ്നാവൈഷ്ണവമിത്യാഗ്നാ - വൈഷ്ണവം |
അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
പ്രാതഃ സവനസ്യേതി പ്രാതഃ - സവനസ്യ | ആകാല
ഇത്യാ - കാലേ | സരസ്വതീ | ആജ്യഭാഗേത്യാജ്യ - ഭാഗാ |
സ്യാത് | ബാർഹസ്സത്യഃ | ചരൂഃ | യത് | അഷ്ടാകപാല
ഇത്യഷ്ടാ-കപാലഃ | ദവതി | അഷ്ടാക്ഷരേത്യഷ്ടാ-അക്ഷരാ |
ഗായത്രീ | ഗായത്രം | പ്രാതഃ സവനമിതി പ്രാതഃ-സവനം |
പ്രാതഃ സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം | ഏവ | തേന |
ആപ്നോതി | 50 (50)

2.2.9.6

-ത്യാഗ്നാവൈഷ്ണവ-മേകാദശകപാലം നിർവപേ-ന്മാധ്യന്ദിനസ്യ
സവനസ്യാഃ *കാലേ സരസ്വത്യാജ്യഭാഗാ സ്യാദ്
ബാർഹസ്സത്യ-ശ്ചരൂർ യദേകാദശകപാലോ
ദവത്യേകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം മായ്ന്ദിനഃ
സവനം മായ്ന്ദിനമേവ സവനം തേനാ
ss*പ്നോത്യാഗ്നാവൈഷ്ണവം ദ്വാദശകപാലം നിർവപേത്

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

തൃതീയസവനസ്യാഃ*കാലേ സരസ്വതയാജ്യഭാഗാ സ്യാദ്
ബാർഹസ്സത്യശ്ചരുർ യദ്-ദാദശകപാലോ ഭവതി
ദാദശാക്ഷരാ ജഗതീ ജാഗതം തൃതീയസവനം തൃതീയ
സവനമേവ തേനാഃപ്തോതി ദേവതാദിരേവ ദേവതാഃ - [] 51

2.2.9.6 - Padam

ആഗ്നാവൈഷ്ണവമിത്യാഗ്നാ - വൈഷ്ണവം ।
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
മാധുന്ദിനസ്യ । സവനസ്യ । ആകാല ഇത്യാ - കാലേ ।
സരസ്വതീ । ആജ്യഭാഗേത്യാജ്യ - ഭാഗാ । സ്യാത് ।
ബാർഹസ്സത്യഃ । ചരുഃ । യത് ।
ഏകാദശകപാല ഇത്യേകാദശ - കപാലഃ । ഭവതി ।
ഏകാദശാക്ഷരേത്യേകാദശ - അക്ഷരാ । ത്രിഷ്ടുപ് ।
ത്രൈഷ്ടുഭം । മാധുന്ദിനം । സവനം । മാധുന്ദിനം । ഏവ ।
സവനം । തേന । ആപ്തോതി ।
ആഗ്നാവൈഷ്ണവമിത്യാഗ്നാ - വൈഷ്ണവം ।
ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
തൃതീയസവനസ്യേതി തൃതീയ - സവനസ്യ ।
ആകാല ഇത്യാ - കാലേ । സരസ്വതീ ।
ആജ്യഭാഗേത്യാജ്യ - ഭാഗാ । സ്യാത് । ബാർഹസ്സത്യഃ ।

ചരൂഃ | യത് | ദ്വാദശകപാല ഇതി ദ്വാദശ - കപാലഃ | ഭവതി |
 ദ്വാദശാക്ഷരേതി ദ്വാദശ - അക്ഷരാ | ജഗതീ | ജാഗതം |
 തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ - സവനം |
 തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ - സവനം | ഏവ | തേൻ |
 ആപ്തോതി | ദേവതാഭിഃ | ഏവ | ദേവതാഃ | **51 (50)**

പ്രതിചരതി യജ്ഞേന യജ്ഞം വാചാ വാചം ബ്രഹ്മണാ
ബ്രഹ്മ കപാലൈരേവ ഛന്ദാഃ സുതപ്തോതി പുരോധാശൈഃ
സവനാനി മൈത്രാവരുണമേകകപാലം നിർവപേദ്-വശായൈ
കാലേ യൈവാസൗ ഭാത്യവൃന്ത്യ വശാഽനുബന്ധ്യാ സോ
ഏവൈഷ്യത സ്യേകകപാലോ ഭവതി ന ഹി കപാലൈഃ
പശുമർഹത്യാപ്തം ॥ 52

പ്രതിചരതീതി പ്രതി-ചരതി । യജ്ഞേന । യജ്ഞം । വാചാ ।
വാചം । ബ്രഹ്മണാ । ബ്രഹ്മ । കപാലൈഃ । ഏവ । മന്ദോദസി ।
ആപ്തോതി । പുരോധാശൈഃ । സവനാനി ।
മൈത്രാവരുണമിതി മൈത്രാ - വരുണം ।
ഏകകപാലമിത്യേക - കപാലം । നിരിതി । വപേത് ।
വശായൈ । കാലേ । യാ । ഏവ । അസൗ । ഭ്രാതൃവ്യസ്യ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

വശാ | അനുബന്ധേത്യനു - ബന്ധാ | സോ ഇതി |
ഏവ | ഏഷാ | ഏതസ്യ | ഏകകപാല ഇത്യേക - കപാലഃ |
ഭവതി | ന | ഹി | കപാലൈഃ | പശൂം | അർഹതി |
ആപ്തം | 52 (37)

(ബ്രഹ്മണൈവൈനമഭി ചരതി - യജ്ഞോ ന - താവേവാ -
സ്യേന്ദ്രിയ - മാപ്തോതി -ഭേവതാഃ - സപ്തത്രിശ്ശ്ച) (A9)

2.2.10.1

അസാവാദിത്യോ ന വ്യരോചത തസ്മൈ ദേവാഃ
പ്രായശ്ചിത്തിമൈച്ചൻ തസ്മാ ഏതച്ഛ്വേസോമാരൗദ്രം ചരും
നിർവപൻ തേനൈവാസ്മിൻ രുചമദധുര്യോ
ബ്രഹ്മവർചസകാമഃ സ്മാത് തസ്മാ ഏതച്ഛ്വേസോമാരൗദ്രം
ചരും നിർവപേമ് സോമം ചൈവ രുദ്രം ച സേന
ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി താവേവാസ്മിൻ ബ്രഹ്മവർചസം
ധത്തോ ബ്രഹ്മവർചസ്യേവ ഭവതി തിഷ്യാപൂർണമാസേ
നിർവപേദ്-രുദ്രോ - [] 53

2.2.10.1 - Padam

അസൗ | ആദിത്യഃ | ന | വീതി | അരോചത | തസ്മൈ |
ദേവാഃ | പ്രായശ്ചിത്തിം | ഐച്ചൻ | തസ്മൈ | ഏതം |
സോമാരൗദ്രമിതി സോമാ - രൗദ്രം | ചരും | നിരിതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

അവപന് | തേന | ഏവ | അസ്മിന് | രൂപം | അദധുഃ |
യഃ | ബ്രഹ്മവർചസകാമ ഇതി ബ്രഹ്മവർചസ - കാമഃ |
സ്യാത് | തസ്മൈ | ഏതം | സോമാരൗദ്രമിതി
സോമാ-രൗദ്രം | ചരും | നിരിതി | വപേത് | സോമം | ച |
ഏവ | രൂദ്രം | ച | സ്വേന | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ-ധേയേന |
ഉപേതി | ധാവതി | തൗ | ഏവ | അസ്മിന് |
ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം | ധത്തഃ |
ബ്രഹ്മവർചസീതി ബ്രഹ്മ - വർചസീ | ഏവ | ഭവതി |
തിഷ്ഠാപൂർണമാസ ഇതി തിഷ്ഠാ-പൂർണമാസേ | നിരിതി |
വപേത് | രൂദ്രഃ | 53 (50)

2.2.10.2

വൈ തിഷ്ഠഃ സോമഃ പൂർണമാസഃ സാക്ഷാദേവ
ബ്രഹ്മവർചസമവ രൂന്ധേ പരിശ്രിതേ യാജയതി
ബ്രഹ്മവർചസസ്യ പരിഗൃഹീത്യേ ശോതായൈ
ശോതവത്സായൈ ദുഗ്ധം മഥിതമാജ്യം ഭവത്യാജ്യം
പ്രോക്ഷണമാജ്യേന മാർജയന്തേ യവദേവ ബ്രഹ്മവർചസം
തഥ് സർവം കരോത്യതി ബ്രഹ്മവർചസം ക്രിയത
ഇത്യാഹുരീശ്വരോ ദുശ്ശർമാ ഭവീതോരിതി മാനവി
ജചൗ ധായേ കുര്യാദ്-യദ്വൈ കിഞ്ച മനുരവദത്-ത്ദ്-

ഭേഷജം- [] 54

2.2.10.2 - Padam

വൈ । തിഷ്യഃ । സോമഃ । പൂർണമാസ ഇതി പൂർണ-മാസഃ ।
സാക്ഷാദിതി സ - അക്ഷാത് । ഏവ । ബ്രഹ്മവർചസമിതി
ബ്രഹ്മ - വർചസം । അവേതി । രൂന്ധേ ।
പരിശ്രിത ഇതി പരി - ശ്രിതേ । യാജയതി ।
ബ്രഹ്മവർചസസ്യേതി ബ്രഹ്മ - വർചസസ്യ ।
പരിഗൃഹീത്യാ ഇതി പരി - ഗൃഹീതൈ । ശ്വേതായൈ ।
ശ്വേതവത്സായാ ഇതി ശ്വേത - വത്സായൈ । ദുഗ്ധം ।
മമിതം । ആജ്യം । ഭവതി । ആജ്യം । പ്രോക്ഷണമിതി
പ്ര - അക്ഷണം । ആജ്യേന । മാർജയന്തേ । യാവത് । ഏവ ।
ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം । തത് । സർവം ।
കരോതി । അതീതി । ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ-വർചസം ।
ക്രിയതേ । ഇതി । ആഹുഃ । ഹൗശ്വരഃ ।
ദുശ്ചർമ്മേതി ദുഃ - ചർമ്മാ । ഭവിതോഃ । ഇതി । മാനവീ ഇതി ।
ഋചൗ । ധായേ ഇതി । കൂര്യാത് । യത് । വൈ । കിം । ച ।
മനുഃ । അവദത് । തത് । ഭേഷജം । 54 (50)

2.2.10.3

ദേ॒ഷ॒ജമേ॒വാ॒സൈ॒ കരോ॑തി॒ യദി॑ ബി॒ഭീ॒യാദ്-ദു॒ശ്ചർമാ॑
 ഭ॒വി॒ഷ്ടാമീ॑തി॒ സോമാ॑പൗഷ്ണം ച॒രും നിർവ॑പേത് സൗമ്യോ
 വൈ ദേ॒വത॑യാ പുരു॒ഷഃ പൗഷ്ണാഃ॑ പശ॒വഃ സ്വ॑യൈ വാ॒സൈ
 ദേ॒വത॑യാ പശു॒ഭിസ്താ॑ചം കരോ॑തി ന ദു॒ശ്ചർമാ॑ ഭ॒വതി
 സോമാ॑രൗദ്രം ച॒രും നിർവ॑പേത് പ്ര॒ജാകാമഃ॑ സോമോ വൈ
 രേതോ॑ധാ അ॒ഗ്നിഃ പ്ര॒ജാനാ॑ം പ്ര॒ജന॑യിതാ സോമ
 ഏ॒വാ॒സൈ രേതോ॑ ദയാ॒ത്യഗ്നിഃ॑ പ്ര॒ജാം പ്ര॒ജന॑യിതി
 വി॒ന്ദതേ॑ - [] 55

2.2.10.3 - Padam

ദേ॒ഷ॒ജം । ഏ॒വ । അ॒സൈ॒ കരോ॑തി । യദി॑ । ബി॒ഭീ॒യാത് ।
 ദു॒ശ്ചർമേ॑തി ദുഃ - ചർമാ । ഭ॒വി॒ഷ്ടാമി॑ । ഇതി॑ ।
 സോമാ॑പൗഷ്ണമിതി സോമാ - പൗഷ്ണം । ച॒രും । നി॒രിതി॑ ।
 വ॒പേത് । സൗ॒മ്യഃ । വൈ । ദേ॒വത॑യാ । പുരു॒ഷഃ । പൗഷ്ണാഃ॑ ।
 പശ॒വഃ । സ്വ॑യാ । ഏ॒വ । അ॒സൈ॒ ദേ॒വത॑യാ । പശു॒ഭിരിതി॑
 പശു - ഭിഃ । താ॒ചം । കരോ॑തി । ന । ദു॒ശ്ചർമേ॑തി ദുഃ-ചർമാ ।
 ഭ॒വതി॑ । സോമാ॑രൗദ്രമിതി സോമാ - രൗദ്രം । ച॒രും ।
 നി॒രിതി॑ । വ॒പേത് । പ്ര॒ജാകാമ॑ ഇതി പ്ര॒ജാ - കാമഃ । സോമഃ॑ ।
 വൈ । രേതോ॑ധാ ഇതി രേതഃ - ധാഃ । അ॒ഗ്നിഃ । പ്ര॒ജാനാ॑മിതി

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പ്ര - ജാനാം । പ്രജനയിതേതി പ്ര - ജനയിതാ । സോമഃ ।

ഏവ । അസ്മൈ । രേതഃ । ദധാതി । അഗ്നിഃ ।

പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം । പ്രേതി । ജനയതി । വിന്ദതേ ॥ 55 (50)

2.2.10.4

പ്രജാഽ സോമാരൗദ്രം ചരും നിർവപേദിചരൻ-മ്സൗമ്യോ
വൈ ദേവതയാ പുരുഷ ഏഷ രുദ്രോ യദഗ്നിഃ സ്വായാ
ഏവൈനം ദേവതായൈ നിശ്ക്രീയ രുദ്രായാപി ദധാതി
താജഗാർത്തിമാർച്ഛതി സോമാരൗദ്രം ചരും നിർവപേ-
ജേജ്യാഗാമയാവീ സോമം വാ ഏതസ്യ രസോ ഗച്ഛത്യഗ്നിഃ
ശരീരം യസ്യ ജേജ്യാഗാമയതി സോമാദേവാസ്യ രസം
നിശ്ക്രീണാത്യഗ്നേഃ ശരീരമുത യദീ - [] 56

2.2.10.4 - Padam

പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം । സോമാരൗദ്രമിതി സോമാ - രൗദ്രം ।
ചരും । നിരിതി । വപേത് । അഭിചരന്നിത്യഭി - ചരൻ ।
സൗമ്യഃ । വൈ । ദേവതയാ । പുരുഷഃ । ഏഷഃ । രുദ്രഃ । യത് ।
അഗ്നിഃ । സ്വായാഃ । ഏവ । ഏനം । ദേവതായൈ ।
നിശ്ക്രീയേതി നിഃ - ക്രീയ । രുദ്രായ । അപീതി । ദധാതി ।
താജക് । ആർത്തിം । ഏതി । ഋച്ഛതി । സോമാരൗദ്രമിതി
സോമാ - രൗദ്രം । ചരും । നിരിതി । വപേത് ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ജ്യോഗാമയാവീതി ജ്യോക് - ആമയാവീ | സോമം | വൈ |
ഏതസ്യ | രസഃ | ഗച്ഛതി | അഗ്നിം | ശരീരം | യസ്യ |
ജ്യോക് | ആമയതി | സോമാത് | ഏവ | അസ്യ | രസം |
നിഷ്ക്രീണാതീതി നിഃ - ക്രീണാതി | അഗ്നേഃ | ശരീരം |
ഉത | യദി | 56 (50)

2.2.10.5

-താസുർ ഭവതി ജീവത്യേവ സോമാരുദ്രയോർവാ ഏതം
ഗ്രസിതച്ഛ് ഹോതാ നിഷ്ഠിദതി സ ഈശ്വര
ആർതിമാർതോ-രനഡ്യാൻ ഹോത്രോ ദേയോ വഹ്നിർവാ
അനഡ്യാൻ വഹ്നിർഹോതാ വഹ്നിനൈവ വഹ്നിമാത്മാനഃ
സ്പൃണോതി സോമാരുദ്രം ചരും നിർവപേദ്യഃ കാമയേത
സ്പേസ്മാ ആയതനേ ദ്രാത്യവ്യം ജനയേയമിതി വേദിം
പരിഗൃഹ്യാർധമുദ്ധന്യാദർധം നാർധം ബർഹിഷഃ
സ്പൃണീയാദർധം () നാർധ-മിധുസ്മാഭ്യാ-ദധ്യാ-ദർധം
ന സ്വ ഏവാസ്മാ ആയതനേ ദ്രാത്യവ്യം ജനയതി | 57

2.2.10.5 - Padam

ഇതാസുരിതീത - അസുഃ | ഭവതി | ജീവതി | ഏവ |
സോമാരുദ്രയോരിതി സോമാ - രുദ്രയോഃ | വൈ | ഏതം |
ഗ്രസിതം | ഹോതാ | നിരിതി | ഖിദതി | സഃ | ഈശ്വരഃ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ആർതിം | ആർതോരിയാ - അർതോഃ | അനഡ്യാൻ |
ഹോത്രാ | ദേയഃ | വഹ്നിഃ | വൈ | അനഡ്യാൻ | വഹ്നിഃ |
ഹോതാ | വഹ്നിനാ | ഏവ | വഹ്നിം | ആത്മാനം |
സ്പൃണോതി | സോമാരൗദ്രമിതി സോമാ - രൗദ്രം | ചരും |
നിരിതി | വപേത് | യഃ | കായേത | സ്വേ | അസ്മൈ |
ആയതന ഇത്യാ - യതനേ | ദ്രാത്യവ്യം | ജനയേയം | ഇതി |
വേദിം | പരിഗൃഹ്യേതി പരി - ഗൃഹ്യ | അർധം |
ഉദ്ധന്യാദിത്യുത് - ഹന്യാത് | അർധം | ന | അർധം |
ബർഹിഷഃ | സ്പൃണീയാത് | അർധം () | ന | അർധം |
ഇധ്മസ്യ | അഭ്യാദധ്യാദിത്യഭി - ആദധ്യാത് | അർധം | ന |
സ്വേ | ഏവ | അസ്മൈ | ആയതന ഇത്യാ - യതനേ |
ദ്രാത്യവ്യം | ജനയതി | 57 (62)

(രുദ്രോ - ഭേഷജം - വിന്ദതേ - യദി - സ്പൃണീയാദർധം -
ദാദശ ച) (A10)

2.2.11.1

ഐന്ദ്രമേകാദശകപാലം നിർവപേന്മാരുതഃ സപ്തകപാലം
ഗ്രാമകാമ ഇന്ദ്രം ചൈവ മരുതശ്ച സ്വേന ഭാഗധേയേനോപ
ധാവതി ത ഏവാസ്മൈ സജാതാൻ പ്രയച്ഛന്തി ഗ്രാമ്യേവ
ഭവത്യാഹവനീയ ഐന്ദ്രമധി ശ്രയതി ഗാർഹപത്യേ മാരുതം

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പാപവസ്യസസ്യ വിധൂതൈ സപ്തകപാലോ മാരുതോ
ഭവതി സപ്തഗണാ വൈ മാരുതോ ഗണശ ഏവാസ്മൈ
സജാതാനവ രുന്ധേഽനുച്യമാന ആ സാദയതി
വിശമേവാ - [] 58

2.2.11.1 - Padam

ഐന്ദ്രം । ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി ।
വപേത് । മാരുതം । സപ്തകപാലമിതി സപ്ത - കപാലം ।
ഗ്രാമകാമ ഇതി ഗ്രാമ - കാമഃ । ഇന്ദ്രം । ച । ഏവ । മാരുതഃ ।
ച । സ്വേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
ധാവതി । തേ । ഏവ । അസ്മൈ । സജാതാനിതി
സ - ജാതാൻ । പ്രേതി । യച്ഛന്തി । ഗ്രാമീ । ഏവ । ഭവതി ।
ആഹവനീയ ഇത്യാ - ഹവനീയേ । ഐന്ദ്രം । അധീതി ।
ശ്രയതി । ഗാർഹപത്യ ഇതി ഗാർഹ - പത്യേ । മാരുതം ।
പാപവസ്യസസ്യേതി പാപ - വസ്യസസ്യ । വിധൂത്യാ ഇതി
വി - ധൂതൈ । സപ്തകപാല ഇതി സപ്ത-കപാലഃ । മാരുതഃ ।
ഭവതി । സപ്തഗണാ ഇതി സപ്ത - ഗണാഃ । വൈ । മാരുതഃ ।
ഗണശ ഇതി ഗണ - ശഃ । ഏവ । അസ്മൈ । സജാതാനിതി
സ - ജാതാൻ । അപേതി । രുന്ധേ । അനുച്യമാന
ഇത്യനു - ഉച്യമാനേ । ഏതി । സാദയതി । വിശം ।

ഏവ | 58 (50)

2.2.11.2

-സാ അനുവർത്താനം കരോത്യേതാമേവ നിർവപേദ്യഃ
 കായേത ക്ഷത്രായ ച വിശേ ച സമദം
 ദധാമിത്യേന്ദ്രസ്യ-വദ്യൻ ബ്രൂയാദിന്ദ്രായാനു
 ബ്രൂഹീത്യാശ്രാവ്യ ബ്രൂയാൻ-മരുതോ യജേതി
 മാരുതസ്യവദ്യൻ ബ്രൂയാന്മരുദ്ഭ്യോഽനു
 ബ്രൂഹീത്യാശ്രാവ്യ ബ്രൂയാദിന്ദ്രം യജേതി സ്വ ഏവൈഭ്യോ
 ഭാഗധേയേ സമദം ദധാതി വിത്യുഹ് ഹാണാസ്തിഷ്ഠന്ത്യേ
 താമേവ - [] 59

2.2.11.2 - Padam

അസ്മൈ | അനുവർത്താനമിത്യനു - വർത്താനം | കരോതി |
 ഏതാം | ഏവ | നിരിതി | വപേത് | യഃ | കായേത |
 ക്ഷത്രായ | ച | വിശേ | ച | സമദമിതി സ - മദം | ദധാാം |
 ഇതി | ഐന്ദ്രസ്യ | അവദ്യന്നിത്യവ - ദ്യൻ | ബ്രൂയാത് |
 ഇന്ദ്രായ | അനിതി | ബ്രൂഹി | ഇതി |
 ആശ്രാവേത്യോ - ശ്രാവ്യ | ബ്രൂയാത് | മരുതഃ | യജ | ഇതി |
 മാരുതസ്യ | അവദ്യന്നിത്യവ - ദ്യൻ | ബ്രൂയാത് |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

മരുദ്ഭ്യ ഇതി മരുത് - ഭ്യഃ । അന്നിതി । ബ്രൂഹി । ഇതി ।
ആശ്രാവേത്യാ - ശ്രാവ്യ । ബ്രൂയാത് । ഇന്ദ്രം । യജ । ഇതി ।
സേ । ഏവ । ഏഭ്യഃ । ഭാഗധേയ ഇതി ഭാഗ - ധേയേ ।
സമദിതി സ - മദം । ദധാതി । വിത്യുഹാണാ ഇതി
വി - ത്യുഹാണാഃ । തിഷ്ഠന്തി । ഏതാം । ഏവ । 59 (50)

2.2.11.3

നിർവപേഭ്യഃ കാമയേത കല്പേരന്നിതി യമാദേവതമവദായ
യമാ ദേവതം യജേദ്-ഭാഗധേയേനൈവൈനാൻ യമായഥം
കല്പയതി കല്പന്ത ഏവൈന്ദ്ര-മേകാദശകപാലം നിർവപേദ്-
വൈശ്വദേവം ദ്വാദശകപാലം ഗ്രാമകാമ ഇന്ദ്രം ചൈവ
വിശ്വാശ്ച ദേവാൻമ-സേന ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി
ത ഏവാസ്മൈ സജാതാൻ പ്രയച്ഛന്തി ഗ്രാമ്യേവ ദിവതൈ
ന്ദ്രസ്യാവദായ വൈശ്വദേവസ്യാവ ദ്യുദമൈന്ദ്രസ്യോ- [] 60

2.2.11.3 - Padam

നിരിതി । വപേത് । യഃ । കാമയേത । കല്പേരന് । ഇതി ।
യമാദേവതമിതി യമാ - ദേവതം । അവദായേത്യവ - ദായ ।
യമാദേവതമിതി യമാ - ദേവതം । യജേത് ।
ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഏവ । ഏനാൻ ।
യമായഥമിതി യമാ - യഥം । കല്പയതി । കല്പന്തേ । ഏവ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഐന്ദ്രം । ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിരിതി ।
വപേത് । വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ-ദേവം ।
ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം । ഗ്രാമകാമ ഇതി
ഗ്രാമ - കാമഃ । ഇന്ദ്രം । ച । ഏവ । വിശ്വാൻ । ച । ദേവാൻ ।
സേന । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപേതി ।
ധാവതി । തേ । ഏവ । അസ്മൈ । സജാതാനിതി
സ-ജാതാൻ । പ്രേതി । യചന്തി । ഗ്രാമീ । ഏവ । ഭവതി ।
ഐന്ദ്രസ്യ । അവദായേത്യവ - ദായ । വൈശ്വദേവസ്യേതി
വൈശ്വ - ദേവസ്യ । അവേതി । ഭ്യേത് । അഥ । ഐന്ദ്രസ്യഃ ।

60 (50)

2.2.11.4

-പരിഷ്കാദിന്ദ്രിയേണൈവാസ്മാ ഉഭയതഃ സജാതാൻ
പരി ഗൃഹ്ണാത്യുപാധായ് പൂർവയം വാസോ ദക്ഷിണാ
സജാതാനാമുപഹിത്യ പൃശ്നിയൈ ദുഗ്ധേ പ്രയങ്ഗവം
ചരും നിർവപേന്മരുദ്ഭ്യോ ഗ്രാമകാമഃ പൃശ്നിയൈ വൈ
പയസോ മരുതോ ജാതാഃ പൃശ്നിയൈ പ്രിയങ്ഗവോ മാരുതാഃ
ഖലു വൈ ദേവതയാ സജാതാ മരുത ഏവ സേന
ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി ത ഏവാസ്മൈ സജാതാൻ
പ്രയചന്തി ഗ്രാമ്യേവ ഭവതി പ്രിയവതീ

യാജ്ഞാനുവാക്യേ- [] 61

2.2.11.4 - Padam

ഉപരിഷ്ടാത് | ഇന്ദ്രിയേണ | ഏവ | അസ്മൈ | ഉഭയതഃ |
 സജാതാനിതി സ - ജാതാൻ | പരീതി | ഗൃഹ്ണാതി |
 ഉപാധായ്പൂർവയമിത്യുപാധായ് - പൂർവയം | വാസഃ |
 ദക്ഷിണാ | സജാതാനാമിതി സ - ജാതാനാം |
 ഉപഹിത്യാ ഇത്യുപ - ഹിത്യൈ | പൃശ്നീയൈ | ദുഗ്ധേ |
 പ്രൈശ്ഠവം | ചരും | നിരീതി | വപേത് |
 മരുദ്ഭ്യ ഇതി മരുത് - ഭ്യഃ | ഗ്രാമകാമ ഇതി ഗ്രാമ - കാമഃ |
 പൃശ്നീയൈ | വൈ | പയസഃ | മരുതഃ | ജാതാഃ | പൃശ്നീയൈ |
 പ്രിയൺവഃ | മാരുതാഃ | ഖലു | വൈ | ദേവതയാ |
 സജാതാ ഇതി സ - ജാതാഃ | മരുതഃ | ഏവ | സ്വേന |
 ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന | ഉപേതി | ധാവതി | തേ |
 ഏവ | അസ്മൈ | സജാതാനിതി സ - ജാതാൻ | പ്രേതി |
 യചന്തി | ഗ്രാമീ | ഏവ | ദവതി | പ്രിയവതീ ഇതി
 പ്രിയ - വതീ | യാജ്ഞാനുവാക്യേ ഇതി
 യാജ്ഞാ - അനുവാക്യേ | 61 (50)

2.2.11.5

ഭവതഃ പ്രിയമേവൈനച്ഛ് സമാനാനാം കരോതി ദിപദാ
 പുരോഽനുവാക്യാ ഭവതി ദിപദ ഏവാവ രുന്ധേ ചതുഷ്പദാ
 യാജ്യാ ചതുഷ്പദ ഏവ പശൂനവ രുന്ധേ ദേവാസുരാഃ
 സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ മിഥോ വിപ്രിയാ ആസൻ തേ
 (1) ടന്യോഽന്യസ്മൈ ജൈഷ്ഠ്യായാ-തിഷ്ഠമാനാശ്ചതുർധാ
 വ്യക്രാമന്നഗ്നിർവസുഭിഃ സോമോ രുദ്രിരീന്ദ്രോ മരുദ്ഭിർ
 വരുണ ആദിത്യൈഃ സ ഇന്ദ്രഃ പ്രജാപതിമുപാധാവത് ത-[] 62

2.2.11.5 - Padam

ഭവതഃ | പ്രിയം | ഏവ | ഏനം | സമാനാനാം |
 കരോതി | ദിപദേതി ദി - പദാ |
 പുരോനുവാക്യേതി പുരഃ - അനുവാക്യാ | ഭവതി |
 ദിപദ ഇതി ദി-പദഃ | ഏവ | അവേതി | രുന്ധേ |
 ചതുഷ്പദേതി ചതുഃ - പദാ | യാജ്യാ | ചതുഷ്പദ ഇതി
 ചതുഃ - പദഃ | ഏവ | പശൂൻ | അവേതി | രുന്ധേ |
 ദേവാസുരാ ഇതി ദേവ - അസുരാഃ | സംയത്താ ഇതി
 സം - യത്താഃ | ആസൻ | തേ | ദേവാഃ | മിഥഃ | വിപ്രിയാ
 ഇതി വി-പ്രിയാഃ | ആസൻ | തേ | അന്യഃ | അന്യസ്മൈ |
 ജൈഷ്ഠ്യായാ | അതിഷ്ഠമാനാഃ | ചതുർധേതി ചതുഃ - ധാ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

വീ॒തി॒ । അ॒ക്രാ॒മ॒ന് । അ॒ഗ്നിഃ॑ । വ॒സു॒ഭി॒രി॒തി॒ വ॒സു - ഭിഃ॑ ।
സോ॒മഃ॑ । രു॒ദ്രൈഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ । മ॒രുദ്ഭി॒രി॒തി॒ മ॒രുത് - ഭിഃ॑ ।
വ॒രു॒ണഃ॑ । ആ॒ദി॒തൈഃ॑ । സഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ । പ്ര॒ജാ॒പ॒തി॒മി॒തി॒
പ്ര॒ജാ - പ॒തിം॑ । ഉ॒പേ॒തി॒ । അ॒ധാ॒വത്॑ । തം । 62 (50)

2.2.11.6

-മേ॒തയാ॑ സ॒ഞ്ജാ॒ന്യാ॒ഽയാ॒ജയേ॑ദഗ്നയേ വ॒സു॒മതേ॑
പു॒രോ॒ധാ॒ശമ॑ഷ്ടാക॒പാലം॑ നി॒രവ॑പഥ് സോ॒മായ॑ രു॒ദ്രവ॑തേ
ച॒രു॒മി॒ന്ദ്രാ॒യ മ॒രുത്വ॑തേ പു॒രോ॒ധാ॒ശമേ॑കാദ॒ശക॑പാലം
ഽവ॒രു॒ണാ॒യാഽഽദി॑ത്യവ॒തേ ച॒രും ത॒തോ॒ വാ ഇ॒ന്ദ്രം ദേ॒വാ
ജൈ॒ഷ്ട്യാ॒യാ॒ഭി സ॒മ॒ജാ॒നത॑ യഃ സ॒മാ॒നൈ॒ർമി॒ഥോ വി॒പ്രിയഃ॑
സ്യാ॒ത് തമേ॒തയാ॑ സ॒ഞ്ജാ॒ന്യാ॒ യാ॒ജയേ॑ദഗ്നയേ വ॒സു॒മതേ॑
പു॒രോ॒ധാ॒ശമ॑ഷ്ടാക॒പാലം॑ നി॒രവ॑പഥ് സോ॒മായ॑ രു॒ദ്രവ॑തേ
ച॒രു॒മി॒ന്ദ്രാ॒യ മ॒രുത്വ॑തേ പു॒രോ॒ധാ॒ശമേ॑കാദ॒ശക॑പാലം
ഽവ॒രു॒ണാ॒യാ () ഽഽദി॑ത്യവ॒തേ ച॒രു॒മി॒ന്ദ്രമേ॑വൈ॒നം ഭൂ॒തം
ജൈ॒ഷ്ട്യാ॒യാ॒ സ॒മാ॒നാ അ॒ഭി സം ജാ॑നതേ വ॒സി॒ഷ്ടഃ
സ॒മാ॒നാ॒നാം ദ॒വതി॑ । 63

2.2.11.6 - Padam

ഏ॒തയാ॑ । സം॒ജ്ഞാ॒ന്യേ॒തി॒ സം - ജ്ഞാ॒ന്യാ॑ । അ॒യാ॒ജയ॑ത് ।
അ॒ഗ്നയേ॑ । വ॒സു॒മത॑ ഇ॒തി॒ വ॒സു - മതേ॑ । പു॒രോ॒ധാ॒ശം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി । അവപത് ।

സോമായ । രുദ്രവത ഇതി രുദ്ര - വതേ । ചരും । ഇന്ദ്രായ ।

മരുത്വതേ । പുരോധാശം ।

ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । വരുണായ ।

ആദിത്യവത ഇത്യാദിത്യ - വതേ । ചരും । തതഃ । വൈ ।

ഇന്ദ്രം । ദേവാഃ । ജൈഷ്ഠ്യായ । അഭി । സമിതി । അജാനത ।

യഃ । സമാനൈഃ । മിമഃ । വിപ്രിയ ഇതി വി-പ്രിയഃ । സ്യാത് ।

തം । ഏതയാ । സംജ്ഞാന്യേതി സം - ജ്ഞാന്യാ ।

യാജയേത് । അഗ്നയേ । വസുമത ഇതി വസു - മതേ ।

പുരോധാശം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിരിതി ।

വപേത് । സോമായ । രുദ്രവത ഇതി രുദ്ര - വതേ । ചരും ।

ഇന്ദ്രായ । മരുത്വതേ । പുരോധാശം ।

ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । വരുണായ () ।

ആദിത്യവത ഇത്യാദിത്യ - വതേ । ചരും । ഇന്ദ്രം । ഏവ ।

ഏനം । ഭൂതം । ജൈഷ്ഠ്യായ । സമാനാഃ । അഭി । സമിതി ।

ജാനതേ । വസിഷ്ഠഃ । സമാനാനാം । ഭവതി । 63 (64)

(വിശ്വേവ - തിഷ്ഠന്ത്യേതാമേ - വാമൈന്ദ്രസ്യ -

യാജ്യാനുവാക്യേ - തം - വരുണായ - ചതുർദശ ച) (A11)

2.2.12.1

ഹിരണ്യഗർഭ ആപോ ഹ യത് പ്രജാപതേ ।
 സ വേദ പുത്രഃ പിതര്യു സ മാതര്യു സ സൂനുർഭൂവഥ്
 സ ഭൂവത് പുനർമഘഃ । സ ദ്യാമൗർണോദന്തരിക്ഷ്യു
 സ സുവഃ സ വിശ്വാ ഭൂവോ അഭവഥ് സ ആഭവത് ।
 ഉദു ത്യം ചിത്രം । സ പ്രത്വന്നവീയസാഃ*ഗേ ദ്യുന്തേ
 സംയതാ । ബൃഹത് തതന്മ ഭാനുനാ ।
 നി കാവ്യാ വേധസഃ ശശ്വതസ്മർഹസേ ദധാനോ - [] 64

2.2.12.1 - Padam

ഹിരണ്യഗർഭ ഇതി ഹിരണ്യ - ഗർഭഃ । ആപഃ । ഹ । യത് ।
 പ്രജാപത ഇതി പ്രജാ-പതേ । സഃ । വേദ । പുത്രഃ । പിതരം ।
 സഃ । മാതരം । സഃ । സൂനുഃ । ഭൂവത് । സഃ । ഭൂവത് ।
 പുനർമഘ ഇതി പുനഃ - മഘഃ । സഃ । ദ്യാം । ഔർണോത് ।
 അന്തരിക്ഷം । സഃ । സുവഃ । സഃ । വിശ്വാഃ । ഭൂവഃ ।
 അഭവത് । സഃ । ഏതി । അഭവത് । ഉദിതി । ഉ । ത്യം । ചിത്രം ।
 സഃ । പ്രത്വന്നദിതി പ്രത്വ - വത് । നവീയസാ । അഗേ ।
 ദ്യുന്തേ । സംയതേതി സം - യതാ । ബൃഹത് । തതന്മ ।
 ഭാനുനാ । നീതി । കാവ്യാ । വേധസഃ । ശശ്വതഃ । കഃ ।

ഹസ്തേ । ദധാനഃ । 64 (50)

2.2.12.2

നര്യാ പുരുണി । അഗ്നിർ ഭൂവദ്രയിപതീ രയിണാꣳ സത്രാ
ചക്രാണോ അമൃതാനി വിശ്വാ । ഹിരണ്യപാണിമൃതയേ
സവിതാരമുപ ഹായേ । സ ചേത്താ ദേവതാ പദം ।

വാമമദ്യ സവിതർവാമമു ശ്വാ ദിവേദിവേ വാമമസ്മദ്യꣳ
സാവീഃ । വാമസ്യ ഹി ക്ഷയസ്യ ദേവ ഭൂരേരയാ ധിയാ

വാമദാജഃ സ്യാമ । ബധിത്മാ പർവതാനാം വിദ്രം ബിഭർഷി
പൃഥിവി । പ്ര യാ ഭൂമി പ്രവത്യാതി മഹാ ജിനോഷി - [] 65

2.2.12.2 - Padam

നര്യാ । പുരുണി । അഗ്നിഃ । ഭൂവത് । രയിപതിരിതി
രയി - പതിഃ । രയിണാം । സത്രാ । ചക്രാണഃ । അമൃതാനി ।
വിശ്വാ । ഹിരണ്യപാണിമിതി ഹിരണ്യ - പാണിം । ഊതയേ ।
സവിതാരം । ഉപേതി । ഹായേ । സഃ । ചേത്താ । ദേവതാ ।
പദം । വാമം । അദ്യ । സവിതഃ । വാമം । ഉ । ശ്വാഃ । ദിവേദിവ
ഇതി ദിവേ-ദിവേ । വാമം । അസ്മദ്യമിത്യസ്മ-ദ്യം । സാവീഃ ।
വാമസ്യ । ഹി । ക്ഷയസ്യ । ദേവ । ഭൂരേഃ । അയാ । ധിയാ ।
വാമദാജ ഇതി വാമ - ദാജഃ । സ്യാമ । ബധ് । ഇത്മാ ।

പർവതാനാം । ഖിദ്രം । ബിഭർഷി । പൃഥ്വി । പ്രേതി । യാ ।
ഭൂമി । പ്രവത്യാതി । മഹാ । ജിനോഷി । **65 (50)**

മഹിനി । സ്തോമാസസ്താ വിചാരിണി പ്രതിഷ്ഠാഭന്ത്യകതുഭിഃ ।
 പ്രയാ വാജം ന ഹേഷന്തം പേരുമസ്യസ്യർജുനി ।
 ഋദുഭരേണ സഖ്യാ സചേയ യോ മാ ന രിഷ്ട്യദ്ധര്യശ്വ പീതഃ ।
 അയം യഃ സോമോ ന്യായൗസേ തസ്മാ ഇന്ദ്രം
 പ്രതിരമേമ്യച്ഛ । ആപാന്തമന്യുസ്തപല-പ്രഭർമാ ധുനിഃ ശിമീ
 വാണുരുമാഽ ഋജീഷീ । സോമോ വിശ്വാന്യതസാ വനാനി
 നാർവാഹിന്ദ്രം പ്രതിമാനാനി ദേഭ്യഃ । പ്ര - [] 66

മഹിനി । സ്തോമാസഃ । ത്വാ । വിചാരിണീതി വി - ചാരിണി ।
 പ്രതീതി । സ്തോഭന്തി । അക്തുഭിരിത്യക്തു - ഭിഃ । പ്രേതി ।
 യാ । വാജം । ന । ഹേഷന്തം । പേരും । അസ്യസി ।
 അർജുനി । ഋദൂദരേണ । സഖ്യാ । സചേയ । യഃ । മാ । ന ।
 രിഷ്യേത് । ഹര്യശ്വേതി ഹരി - അശ്വ । പീതഃ । അയം । യഃ ।
 സോമഃ । ന്യായയിതി നി - അധായീ । അസ്മൈ ഇതി ।
 തസ്മൈ । ഇന്ദ്രം । പ്രതിരമിതി പ്ര - തിരം । ഏമി । അച്ഛ ।
 ആപാന്തമന്യൂരിത്യാപാന്ത - മന്യൂഃ । തൃപലപ്രഭർമേതി

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

തൃപല - പ്രദർമാ । ധൂനിഃ । ശിമീവാൻ । ശരൂമാനിതി
ശരൂ - മാൻ । ഋജീഷീ । സോമഃ । വിശ്വാനി । അതസാ ।
വനാനി । ന । അർവാക് । ഇന്ദ്രം । പ്രതിമാനാനീതി
പ്രതി - മാനാനി । ദേഭ്യഃ । പ്രേതി । **66 (50)**

2.2.12.4

സുവാനഃ സോമ ഋതയുശ്ചികേതേന്ദ്രായ ബ്രഹ്മ
ജമദഗ്നിരർചൻ । വൃഷാ യന്താഽസി ശവസസ്തുരസ്യാന്തര്യു
ഗൃണതേ ധർത്ത്രം ദൃച്ഛഹ । സബാധസേ മദം ച ശുഷ്യയം ച
ബ്രഹ്മ നരോ ബ്രഹ്മകൃതഃ സപര്യൻ । അർകോ വാ യത്
തൂരതേ സോമചക്ഷാസ്തേദിന്ദ്രോ ദധതേ പൃഥ്വസു തുര്യാം ।
വഷ്ട് തേ വിഷ്ണവാസ ആ കൃണോമി തന്മേ ജുഷസ്വ
ശിപിവിഷ്ട ഹവ്യം । **67**

2.2.12.4 - Padam

സുവാനഃ । സോമഃ । ഋതയുരിത്യുത - യുഃ । ചികേത ।
ഇന്ദ്രായ । ബ്രഹ്മ । ജമദഗ്നിഃ । അർചൻ । വൃഷാ । യന്താ ।
അസി । ശവസഃ । തൂരസ്യ । അന്തഃ । യച്ഛ । ഗൃണതേ ।
ധർത്ത്രം । ദൃച്ഛഹ । സബാധ ഇതി സ - ബാധഃ । തേ । മദം ।
ച । ശുഷ്യയം । ച । ബ്രഹ്മ । നരഃ । ബ്രഹ്മകൃത ഇതി
ബ്രഹ്മ - കൃതഃ । സപര്യൻ । അർകഃ । വാ । യത് । തൂരതേ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

സോമചക്ഷാ ഇതി സോമ - ചക്ഷാഃ | തത്ര |
ഇത് | ഇന്ദ്രഃ | ദധതേ | പൃഥ്വിസിതി പൃത് - സു | തുര്യാം |
വഷ്ട | തേ | വിഷ്ണോ | ആസഃ | ഏതി | കൃണോമി | തത് |
മേ | ജുഷസ്വ | ശിപിവിഷ്ടേതി ശിപി-വിഷ്ട | ഹവ്യം | **67 (50)**

2.2.12.5

വർധന്തു ത്വാ സുഷ്ണുതയോ ഗിരോ മേ യൂയം പാത
സ്വസ്തിഭിഃ സദാ നഃ | പ്ര തത് തേ അദ്യ ശിപിവിഷ്ട
നാമാഽര്യഃ ശഘ് സാമി വയുനാനി വിദാൻ | തത്ത്വാ ഗൃണാമി
തവസമതവീയാൻ ക്ഷയന്തമസ്യ രജസഃ പരാകേ |
കിമിത് തേ വിഷ്ണോ പരിചക്ഷ്യം ഭൂത് പ്ര യദവക്ഷേ
ശിപിവിഷ്ടോ അസ്മി | മാ വർപോ അസ്മദപ ഗൃഹ
ഏതദ്യദന്യരുപഃ സമിഥേ ബഭൂമ | **68**

2.2.12.5 - Padam

വർധന്തു | ത്വാ | സുഷ്ണുതയ ഇതി സു - സ്തുതയഃ | ഗിരഃ |
മേ | യൂയം | പാത | സ്വസ്തിഭിരിതി സ്വസ്തി-ഭിഃ | സദാ | നഃ |
പ്രേതി | തത് | തേ | അദ്യ | ശിപിവിഷ്ടേതി ശിപി - വിഷ്ട |
നാമ | അര്യഃ | ശഘ്സാമി | വയുനാനി | വിദാൻ | തം | ത്വാ |
ഗൃണാമി | തവസം | അതവീയാൻ | ക്ഷയന്തം | അസ്യ |
രജസഃ | പരാകേ | കിം | ഇത് | തേ | വിഷ്ണോ ഇതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

പരിചക്ഷ്യമിതി പരി - ചക്ഷ്യം । ഭൂത് । പ്രേതി । യത് ।
വവക്ഷേ । ശിപിവിഷ്ട ഇതി ശിപി - വിഷ്ടഃ । അസ്മി । മാ ।
വർപഃ । അസ്മത് । അപേതി । ഗൃഹഃ । ഏതത് । യത് ।
അന്യരൂപ ഇത്യന്യ - രൂപഃ । സമിഥ ഇതി സം - ഇഥേ ।
ബഭൂഥ । 68 (50)

2.2.12.6

അഗ്നേ ദാ ദാശുഷേ രയിം വീരവന്തം പരീണസം ।
ശിശീഹി നഃ സൂനുമതഃ । ദാ നോ അഗ്നേ ശതിനോ ദാഃ
സഹസ്രിണോ ദൂരോ ന വാജം ശ്രുത്യാ അപാ വധി ।
പ്രാചീ ദ്യാവാപൃഥിവീ ബ്രഹ്മണാ കൃധി സുവർണ
ശുക്രമുഷസോ വി ദിദ്യുതഃ । അഗ്നിർദാ ദ്രവിണം
വീരപേശാ അഗ്നിർ ഋഷിം യഃ സഹസ്രാ സനോതി ।
അഗ്നിർദിവി ഹവൃമാ തതാനാഗ്നേർധാമാനി വിഭൂതാ
പുരുത്രാ । മാ - [] 69

2.2.12.6 - Padam

അഗ്നേ । ദാഃ । ദാശുഷേ । രയിം । വീരവന്തമിതി വീര-വന്തം ।
പരീണസമിതി പരീ - നസം । ശിശീഹി । നഃ । സൂനുമത
ഇതി സൂനു - മതഃ । ദാഃ । നഃ । അഗ്നേ । ശതിനഃ । ദാഃ ।
സഹസ്രിണഃ । ദൂരഃ । ന । വാജം । ശ്രുത്യേ । അപേതി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

വൃ॒ധി॑ । പ്രാ॒ചീ॑ ഇ॒തി॑ । ദ്യാ॒വാ॒പൃ॒ഥി॒വീ॑ ഇ॒തി॑
ദ്യാ॒വാ॒-പൃ॒ഥി॒വീ॑ । ബ്ര॒ഹ്മ॑ണാ । കൃ॒ധി॑ । സു॒വഃ॑ । ന॒ । ശു॒ക്രം॑ ।
ഉ॒ഷ॒സഃ॑ । വീ॒തി॑ । ദി॒ദ്യു॒തും॑ । അ॒ഗ്നിഃ॑ । ദാഃ॑ । ദ്ര॒വി॒ണം॑ ।
വീ॒ര॒പേ॒ശാ॑ ഇ॒തി॑ വീ॒ര - പേ॒ശാഃ॑ । അ॒ഗ്നിഃ॑ । ഋ॒ഷീ॑ം ।
യഃ॑ । സ॒ഹ॒സ്രാ॑ । സ॒നോ॑തി । അ॒ഗ്നിഃ॑ । ദി॒വി॑ । ഹ॒വ്യം॑ ।
ഏ॒തി॑ । ത॒താ॒ന॒ । അ॒ഗ്നേഃ॑ । ധാ॒മാ॒നി॑ । വി॒ദ്യു॒തേ॒തി॑ വി-ദ്യു॒താ॑ ।
പു॒രു॒തേ॒തി॑ പു॒രു - ത്രാ॑ । മാ॒ । 69 (50)

2.2.12.7

നോ॑ മ॒ർധീ॑ രാ॒ തു॒ ഭര॑ ।
ഘൃ॒തം॑ ന॒ പൃ॒തം॑ ത॒ന്യൂ॒രേ॒പാഃ॑ ശു॒ചി॑ ഹി॒ർണ്യം॑ ।
തത്॑ തേ॒ രു॒ക്മോ॑ ന॒ രോ॒ചത॑ സ്വ॒ധാവഃ॑ । ഉ॒ഭേ॑ സു॒ശ്ച॒ന്ദ്ര
സ॒ർവീ॑ഷോ॒ ദർവീ॑ ശ്രീ॒ണീ॑ഷ ആ॒സനി॑ । ഉ॒തോ॑ ന॒ ഉത്
പു॒പു॒ര്യാ॑ ഉ॒ക്മേ॑ഷു॒ ശ॒വ॒സ॒സ്ത॒ത ഇ॒ഷഃ॑ സ്തോ॒ത്യു॒ഭ്യ॑ ആ॒ ഭര॑ ।
വാ॒യോ॑ ശ॒ത॒ഃ ഹ॒രീ॑ണാം യു॒വ॒സ്യ॑ പോ॒ഷ്യാ॑നാം ।
ഉ॒ത॒ വാ॑ തേ॒ സ॒ഹ॒സ്രി॑ണോ॒ രഥ॑ ആ॒ യാ॑തു॒ പാ॒ജ॒സാ॑ ।
പ്ര॒ യാ॑ഭി - [] 70

2.2.12.7 - Padam

നഃ॑ । മ॒ർധീഃ॑ । ഏ॒തി॑ । തു॒ । ഭര॑ । ഘൃ॒തം॑ । ന॒ । പൃ॒തം॑ । ത॒ന്യൂഃ॑ ।
അ॒രേ॒പാഃ॑ । ശു॒ചി॑ । ഹി॒ർണ്യം॑ । തത്॑ । തേ॒ । രു॒ക്മഃ॑ । ന॒ ।

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

രോചത | സ്വധാവ ഇതി സ്വധാ - വഃ | ഉദേ ഇതി |
സുശ്ചന്ദ്രേതി സു - ചന്ദ്ര | സർപിഷഃ | ദർവീ ഇതി |
ശ്രീണീഷേ | ആസനി | ഉതോ ഇതി | നഃ | ഉദിതി |
പുപുര്യഃ | ഉക്ഥേഷു | ശവസഃ | പതേ | ഇഷം | സ്തോത്യഭ്യ
ഇതി സ്തോത്യ - ഭ്യഃ | ഏതി | ഭര | വായോ ഇതി | ശതം |
ഹരീണാം | യുവസ്വ | പോഷ്യാണാം | ഉത | വാ | തേ |
സഹസ്രിണഃ | രഥഃ | ഏതി | യാതു | പാജസാ | പ്രേതി |
യാഭിഃ | **70 (50)**

2.2.12.8

-ര്യാസി ദാശ്വാപ് സമച്ഛാ നിയുദ്ഭിർ വായവിഷ്ടയേ
ദുരോണേ | നി നോ രയിപ് സുഭോജസം യുവേഹ നി
വീരവദ്-ഗവ്യമശിധം ച രാധഃ | രേവതീർനഃ സധമാദ
ഇന്ദ്രേ സന്തു തുവിവാജഃ | ക്ഷുമന്തോ യാഭിർമദേമ |
രേവാപ് ഇന്ദ്രേവതഃ സ്തോതാ സ്യാത് ത്വാവതോ മഘോനഃ |
പ്രേദു ഹരിവഃ ശ്രുതസ്യ | **71**

2.2.12.8 - Padam

യാസി | ദാശ്വാപ്സം | അച്ഛാ | നിയുദ്ഭിരിതി നിയുത് - ഭിഃ |
വായോ | ഇഷ്ടയേ | ദുരോണ ഇതി ദുഃ-ഓനേ | നീതി | നഃ |
രയിം | സുഭോജസമിതി സു - ഭോജസം | യുവ | ഇഹ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

നീതി | വീരവദിതി വീര - വത് | ഗവ്യം | അശ്വിയം | ച |
 രാധഃ | രേവതീഃ | നഃ | സധമാദ ഇതി സധ - മാദഃ |
 ഇന്ദ്രേ | സന്തു | തുവിവാജാ ഇതി തുവി - വാജാഃ |
 ക്ഷുമന്തഃ | യാദീഃ | മദേമ | രേവാൻ | ഇത് | രേവതഃ |
 സ്തോതാ | സ്യാത് | ത്വാവത ഇതി ത്വ - വതഃ |
 മഘോനഃ | പ്രേതി | ഇത് | ഉ | ഹരിവ ഇതി ഹരി - വഃ |
 ശ്രുതസ്യ | 71 (40)

(ദധാനോ - ജിനോഷീ - ദേഭ്യഃ പ്ര - ഹവ്യം - ബഭൂമ -
 മാ - യാദീ - ശ്വതാരിശ്ശ്വ) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(പ്രജാപതിസ്താഃ സൃഷ്ടാ - അഗ്നയേ പഥികൃതേ - ഗ്നയേ
 കാമായാ - ഗ്നയേന്നവതേ - വൈശ്വാനര - മാദിത്യം ചരൂ -
 മൈന്ദ്രം ചരൂ - മിന്ദ്രായാൻവൃജവ - ആഗ്നാവൈഷ്ണവ -
 മസൗ സോമാരൗദ്ര - മൈന്ദ്ര മേകാദശകപാലച്ഛ -
 ഹിരണ്യഗർഭോ - ദ്വാദശ)

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ദിതീയകാണ്ഡേ - ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(പ്രജാപതി - രഗന്യേ കാമായാ - ടഭി സം ഭവതോ -
യോ വിദിഷാണയോ - രിധേ സന്ന ഹേ - ദാഗ്നാവൈഷ്ണ
വമു - പരിഷ്യാ - ദ്യാസി ദാശ്വാസ - മേകസപ്തതിഃ)

First and Last Padam of 2nd Prasnam of Kandam 2 :-

(പ്രജാപതിഃ - പ്രേദു ഹരിവഃ ശ്രുതസ്യ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ ദിതീയകാണ്ഡേ ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 2 – Prasanam 2 – TS 2.2

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	239
Anuvakam 2	5	254
Anuvakam 3	4	188
Anuvakam 4	8	406
Anuvakam 5	7	329
Anuvakam 6	5	236
Anuvakam 7	5	257
Anuvakam 8	6	314
Anuvakam 9	7	337
Anuvakam 10	5	262
Anuvakam 11	6	314
Anuvakam 12	8	390
Total →	71	3526

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in.